

ЗАКОН

ЗА ИЗМЕНЕНИЕ И ДОПЪЛНЕНИЕ НА ЗАКОНА ЗА ХОРАТА С УВРЕЖДЕНИЯ

(Обн, ДВ, бр.105 от 2018 г.; изм. и доп., бр. 24 и 101 от 2019 г. и бр. 28 и 67 от 2020 г.)

§ 1. В чл. 10, ал. 3 т. 4 и 5 се отменят.

§ 2. В чл. 24 ал. 1 се отменя.

§ 3. В чл. 26 се правят следните изменения и допълнения:

1. Алинея 1 се отменя.

2. Създава се ал. 6:

„(6) При узнаване за настъпила промяна на обстоятелства, въз основа на които е предоставена подкрепа по чл. 25, ал. 2, директорът на дирекция „Социално подпомагане“ към Агенцията за социално подпомагане се самосезира за изготвяне на нова индивидуална оценка на потребностите.“

§ 4. В чл. 38 се правят следните изменения и допълнения:

1. В ал. 3 след думите „задължението по ал. 1“ се добавя „до края на съответната календарна година“.

2. Създава се ал. 7:

„(7) За новосъздадени предприятия задължението по ал. 1 възниква през годината, следваща годината на вписването им.“

3. Създава се ал. 8:

„(8) Специфичните фактори в работната среда по ал. 3, т. 1 се установяват съобразно следните критерии:

1. брой на работниците и служителите, които полагат труд при условията на първа и/или втора категория труд;

2. брой на работниците и служителите, работещи при условията на установено намалено работно време и/или имащи право на допълнителен платен годишен отпуск съгласно чл. 156, ал. 1, т. 1 от Кодекса на труда.“

§ 5. Навсякъде в чл. 52 след думите „множество трайни увреждания“ се поставя запетая и се добавя „с психични разстройства и/или интелектуални затруднения“.

§ 6. Член 61 се отменя.

§ 7. В чл. 65, ал. 1 думата „закона“ се заменя със „закон“.

§ 8. Чл. 72 т. 1 се отменя.

§ 9. Член 73 се изменя така:

„Чл. 73. (1) Хората с увреждания имат право на помощни средства, приспособления, съоръжения и медицински изделия извън обхвата на задължителното здравно осигуряване, определени индивидуално с медицински документ, издаден от лекарските консултативни комисии, ТЕЛК или НЕЛК, въз основа на конкретните им нужди и съгласно спецификация, утвърдена от Националната здравноосигурителна каса.

(2) Финансирането и предоставянето на помощните средства, приспособленията, съоръженията и медицинските изделия за хората с увреждания се осъществяват от Националната здравноосигурителна каса въз основа на механизъм и стандарти за качество на помощните средства, приспособленията, съоръженията и медицинските изделия за хората с увреждания, като средствата за това се предоставят от държавния бюджет с трансфер чрез бюджета на Министерството на здравеопазването.

(3) Механизмът за финансиране и стандартите по ал. 2 се определят с наредбата по чл. 45, ал. 9 от Закона за здравното осигуряване и с наредбата по чл. 30а, ал. 4 от Закона за медицинските изделия, а механизмът за предоставяне и ползване – в правилника за прилагане на закона.

(4) Хората с увреждания, неизползвали помощните средства, приспособленията, съоръженията и медицинските изделия по предназначение, възстановяват пълната им стойност, заплатена от Националната здравноосигурителна каса, заедно с лихвата по реда за събиране на държавните вземания.”

§ 10. В чл. 85, ал. 1, т. 4 след думите „ал. 1“ запетаята и думите „т. 2“ се заличават.

§ 11. В чл. 86 се правят следните допълнения:

1. В ал. 1, т. 3 след думите „чл. 48, ал. 1, т. 2“ се добавя „и/или т. 3“.

2. В ал. 4 след думите „не по-кратък от 12 месеца от датата на заличаването“ се поставя запетая и се добавя „когато не е спазен срокът за уведомяване по чл. 85, ал. 2“.

§ 12. Навсякъде в чл. 88 думите „Агенцията за хората с увреждания“ се заменят с „Изпълнителната агенция по лекарствата“.

§ 13. В чл. 89 се правят следните изменения и допълнения:

1. В ал. 1 думите „Агенцията за хората с увреждания“ се заменят с „Изпълнителната агенция по лекарствата“.

2. В ал. 2 думите „Агенцията за хората с увреждания“ се заменят с „Изпълнителната агенция по лекарствата“.

3. В ал. 5 думите „Агенцията за хората с увреждания“ се заменят с „Изпълнителната агенция по лекарствата“.

4. В ал. 6 думите „Агенцията за хората с увреждания“ се заменят с „Изпълнителната агенция по лекарствата“.

5. В ал. 8 след думата „предоставяне“ се поставя запетая и се добавя „ползване“, а думите „министъра на труда и социалната политика“ се заменят с „министъра на здравеопазването съгласувано с Надзорния съвет на Националната здравноосигурителна каса и изпълнителния директор на Изпълнителната агенция по лекарствата“.

§ 14. В чл. 91, ал. 2 думите „Агенцията за хората с увреждания“ се заменят с „Изпълнителната агенция по лекарствата“.

§ 15. В чл. 99 се правят следните изменения и допълнения:

1. Досегашният текст става ал. 1 и в нея накрая се поставя запетая и се добавя „когато лицето не е сключило договор за заплащането им с Националната здравноосигурителна каса по чл. 45, ал. 16 от Закона за здравното осигуряване“.

2. Създава се ал. 2:

„(2) Когато лицето по ал. 1 е сключило договор за заплащане с Националната здравноосигурителна каса по чл. 45, ал. 16 от Закона за здравното осигуряване, санкциите се налагат съгласно този договор.“

§ 16. В чл. 101 се правят следните изменения:

1. В ал. 1 т. 6 се изменя така:

„6. Изпълнителната агенция по лекарствата – в случаите по чл. 99;“

2. В ал. 2 т. 7 се изменя така:

„7. изпълнителния директор на Изпълнителната агенция по лекарствата или оправомощено от него длъжностно лице.“

§ 17. В § 1 от Допълнителната разпоредба, в т. 23 след думите „множество трайни увреждания“ се поставя запетая и се добавя „с психични разстройства и/или интелектуални затруднения“.

§ 18. В § 28, т. 3 от Преходните и заключителните разпоредби думите „от 1 януари 2021 г.“ се заменят с „от 1 януари 2022 г.“.

ПРЕХОДНИ И ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

§ 19. В 3-месечен срок от влизането в сила на този закон Министерският съвет приема необходимите изменения в подзаконовите нормативни актове по прилагането му.

§ 20. До 31 декември 2021 г. министърът на здравеопазването издава наредбата по чл. 89, ал. 8.

§ 21. До 31 декември 2021 г. Агенцията за хората с увреждания и Изпълнителната агенция по лекарствата предприемат необходимите действия по предаване, съответно по приемане, и внедряване на регистъра по чл. 88, ал. 1 от Закона за хората с увреждания, в това число за обучение на персонала на Изпълнителната агенция по лекарствата за неговото водене и поддържане.

§ 22. До 31 декември 2021 г. Агенцията за социално подпомагане и Националната здравноосигурителна каса предприемат необходимите действия по предаване, съответно по приемане, на информацията, свързана с предоставените целеви помощи по чл. 72, т. 1.

§ 23. До 31 декември 2021 г. производствата, свързани с предоставянето на целеви помощи по чл. 72, т. 1, се довършват по досегашния ред.

§ 24. Законът влиза в сила от 1 януари 2021 г., с изключение на § 1, 2, 6, 8, 9, 12-16 и 25, които влизат в сила от 1 януари 2022 г.

§ 25. В чл. 108а от Закона за здравето (обн., ДВ, бр. 70 от 2004 г.; изм. и доп., бр. 46, 76, 85, 88, 94 и 103 от 2005 г., бр. 18, 30, 34, 59, 71, 75, 80, 81, 95 и 102 от 2006 г., бр. 31, 41, 46, 53, 59, 82 и 95 от 2007 г., бр. 13, 102 и 110 от 2008 г., бр. 36, 41, 74, 82, 93, 99 и 101 от 2009 г., бр. 41, 42, 50, 59, 62, 98 и 100 от 2010 г., бр. 8, 9, 45 и 60 от 2011 г., бр. 38, 40, 54, 60, 82, 101 и 102 от 2012 г., бр. 15, 30, 66, 68, 99, 104 и 106 от 2013 г., бр. 1, 98 и 107 от 2014 г., бр. 9, 72, 80 и 102 от 2015 г., бр. 17, 27, 98 и 103 от 2016 г., бр. 58, 85 и 102 от 2017 г., бр. 18, 77, 91, 98 и 102 от 2018 г., бр. 24, 58, 99 и 101 от 2019 г. и бр. 23, 28, 34, 44 и 67 от 2020 г.) се създава ал. 2а:

„(2а) В Информационната база данни по ал. 1 се вписват и медицинските документи, издадени от лекарските консултативни

комисии, ТЕЛК или НЕЛК съгласно чл. 73, ал. 1 от Закона за хората с увреждания.“

Законът е приет от 44-ото Народно събрание на 2020 г. и е подпечатан с официалния печат на Народното събрание.

**ПРЕДСЕДАТЕЛ НА
НАРОДНОТО СЪБРАНИЕ:**

(Цвета Караянчева)

М О Т И В И

към проекта на Закон за изменение и допълнение на Закона за хората с увреждания

Причини, които налагат приемането на закона

Действащият Закон за хората с увреждания урежда обществените отношения, свързани с упражняване на правата на хората с увреждания в Република България, включително видовете социални плащания за тази социална група, и е разработен и приет в изпълнение на Програмата за управление на правителството на Република България за периода 2017-2021 г., в съответствие с изискванията на Конвенцията за правата на хората с увреждания на ООН, както и при съобразяване с приоритетите на релевантните стратегически документи.

Конвенцията, като част от българската правна уредба, изисква при оценяване на увреждането и на възможностите за социално приобщаване да се прилага индивидуален подход, което наложи и промени върху регулацията за провеждане на оценката на потребностите на хората с увреждания. Това бе причината финансовата подкрепа за хората с увреждания, включително подкрепата при предоставяне на лична помощ, социални услуги и др. мерки, да бъде обвързана с оценяване на потребностите и произтичащите административни производства и срокове, съответно чрез обезпечаването ѝ по линия на органите за социално подпомагане в страната. Съобразно въведения от 2019 г. модел на финансово подпомагане на хората с увреждания всички подкрепящи мерки, в т.ч. социални плащания за тях, са обвързани с изготвяне на оценка на потребностите им.

Въпреки че със Закона за хората с увреждания е постигнато:

- Регламентиране на правото на хората с увреждания на комплексна индивидуална оценка съобразно потребностите; оценката се изготвя от специализирани отдели в дирекции „Социално подпомагане“;

въз основа на заключенията от оценката се определят видовете финансова подкрепа по реда на закона и потребността от предоставянето на конкретни подкрепящи мерки/услуги.

- Промяна в модела за определяне на финансовото подпомагане за хората с увреждания; регламентация на видовете финансова подкрепа за хората с увреждания (месечна финансова подкрепа и целеви помощи, съобразно степента и вида на увреждането и въведени нормативни условия), като новата база за изчисляване на размера на подкрепата е линията на бедност – динамичен монетарен показател с ежегодна актуализация, което предполага по-благоприятно икономическо положение.

- Въвеждане на нов подход на индивидуална оценка с отчитане на волята и реалните потребности през възприятието на конкретния човек с увреждане.

- Очертаване на хоризонталния характер на политиката за правата на хората с увреждания и засилване на координационния механизъм, и други.

Идентифицирани са предизвикателства в областта.

Във връзка с това е важно да бъде отчетена проблематиката и констатациите, свързани с осигуряването на помощни средства, приспособления, съоръжения и медицински изделия (ПСПСМИ) за хората с увреждания, водещи до необходимост този вид дейност да се предоставя от здравните органи, предвид че същата е неприсъща за социалните служби.

На законово ниво е заложено да се предоставя целева помощ за осигуряване на ПСПСМИ за хората с увреждания на базата на изготвена индивидуална оценка, като в случая водеща е медицинската експертиза, а останалите дейности, свързани с отпускането на целевата помощ, са съобразени изцяло с медицинското назначение и представляват административно производство, което следва да бъде

реализирано в рамките на системата на здравеопазването, с цел да се улеснят хората с увреждания.

Съгласно законовите разпоредби считано от 1 януари 2020 г. финансирането и предоставянето на ПСПСМИ за хората с увреждания следва да се осъществява въз основа на нов механизъм и стандарти за качество, изработени и утвърдени съвместно от Министерството на здравеопазването и Националната здравноосигурителна каса (НЗОК). С оглед на невъзможността новият механизъм да бъде изработен в заложения срок, бе предприет подход на поетапното му влизане в сила, за да не се допусне ситуация, при която хората с увреждания се лишават от необходимите им ПСПСМИ. Необходима е нормативна промяна, чрез която дейностите по предоставяне и заплащане на помощните средства, приспособленията, съоръженията и медицинските изделия за хората с увреждания да преминат изцяло към НЗОК до края на 2021 г.

В съответствие с действащите правни норми до края на 2020 г. Агенцията за хората с увреждания следва да бъде преобразувана в Държавна агенция за хората с увреждания към Министерския съвет за осъществяване на дейностите по изготвяне на индивидуална оценка на потребностите и координиране на политиката за правата на хората с увреждания, която да започне да функционира от 1 януари 2021 г. По същество това представлява процес на междуинституционално обединение, свързано с предстоящо изменение в устройството на Агенцията за хората с увреждания и на Агенцията за социално подпомагане. В случай че това обединение не бъде осъществено прецизно и с пълно кадрово и териториално покритие за достъп до необходимата социална подкрепа, би се породило социално напрежение и реформирането на системата би се обезсмислило. Това налага отлагане на влизането в сила на съответни разпоредби.

Идентифицирана е и известна непрецизност на съществуващи разпоредби (във връзка с глава четвърта „Подкрепа за социално приобщаване“, с отделни аспекти в раздел III „Заетост“; раздел V „Достъп до правосъдие и правна защита“ и раздел VII „Информационна система и регистри“), което буди неяснота при правоприлагането и често води до допускане на нарушения.

Цели, които се поставят

Нормативната промяна на Закона за хората с увреждания ще доведе до:

- Създаване на прецизна правна уредба, уреждаща механизъм за преминаване на дейностите по предоставяне, съобразно стандарти за качество, и финансиране на ПСПСМИ за хората с увреждания изцяло към системата на здравеопазването в отговор на дългогодишните им искания за промени в тази област. Разходите са финансово осигурени в рамките на утвърдените разходи в Закона за държавния бюджет на Република България за съответната година.
- Осигуряване на по-дълъг времеви хоризонт, който да създаде възможност за прецизно институционализиране на новата Държавна агенция за хората с увреждания към Министерския съвет.
- Разширяване на кръга на лицата - обект на защитена заетост, чрез включване на лицата с психични разстройства и интелектуални затруднения с оглед на създаването на възможности тези групи хора да бъдат подкрепени в процеса на трудовата им реализация на пазара на труда.
- Прецизиране на съществуващи разпоредби с цел правилно разбиране при правоприлагането, което е изключително важно от гледна точка на законността.

Основната цел, която се постига с приемането на предложената промяна, е повишаването на ефективността при реализацията на политиката в областта за правата на хората с увреждания.

Очаквани резултати от прилагането на новата уредба

Ще се обезпечи реализиране на правото на хората с увреждания на ПСПСМИ извън обхвата на задължителното здравно осигуряване, определени индивидуално въз основа на конкретните им нужди в рамките на здравната система, което ще гарантира ефективност, релевантност и устойчивост на тази публична подкрепа, включително по отношение на изразходването на бюджетните средства.

Ще се осигури възможност за по-обстойно анализиране и активен диалог със заинтересованите страни относно подготовката на бъдещото институционално реструктуриране за изграждане на новата административна структура в областта на правата на хората с увреждания, паралелно следвайки процесите по стартиралата реформа в областта на социалната политика в цялост.

Финансови и други средства, необходими за прилагането на новата уредба

Проектът на акт не оказва финансово въздействие върху държавния бюджет.

Анализ за съответствие с правото на Европейския съюз

Предложеният проект не е свързан с прилагането на европейското законодателство, поради което не се налага да бъде изготвена справка за съответствие с правото на Европейския съюз.

Въз основа на гореизложеното предлагам на Народното събрание да разгледа и приеме законопроекта.

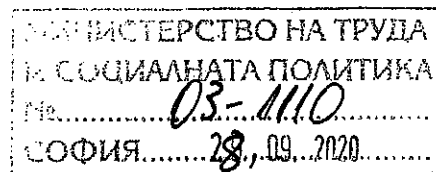
МИНИСТЪР-ПРЕДСЕДАТЕЛ:

(Бойко Борисов)

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
АДМИНИСТРАЦИЯ НА
МИНИСТЕРСКИЯ СЪВЕТ

№ 04.10-148
28.09. 2020 г.

ДО
Г-ЖА МИЛЕНА ПЕТРОВА
ГЛАВЕН СЕКРЕТАР НА
МИНИСТЕРСТВОТО НА ТРУДА И
СОЦИАЛНАТА ПОЛИТИКА

На Ваш Изх. № 03-1083/23.09.2020 г.

УВАЖАЕМА ГОСПОЖО ПЕТРОВА,

Приложено Ви изпращам становището на дирекция „Модернизация на администрацията“ относно съгласуването на частична предварителна оценка на въздействието на проект на Закон за изменение и допълнение на Закона за хората с увреждания.

Съгласуването се извършва на основание чл. 30г от Устройствения правилник на Министерския съвет и на неговата администрация.

Приложение: становище на дирекция „Модернизация на администрацията“.

**ЗА ГЛАВЕН СЕКРЕТАР
НА МИНИСТЕРСКИЯ СЪВЕТ**

(съгласно Заповед № Н-1072/15.09.2020 г.)

Становище на администрацията на Министерския съвет

Съгласуването се извършва на основание чл. 21, ал. 5 от Закона за нормативните актове

Проект на акт: Закон за изменение и допълнение на Закона за хората с увреждания	Вид оценка:	Частична
	Становище по ред:	Единствено съгласуване
	Дата:	25.09.2020
	В отговор на №:	03-1083/23.09.2020 г.
	Институция:	Министерство на труда и социалната политика
Диспозитив:	Съгласува с препоръки	
Основание:	Чл. 306, ал.3, т. 2, б. „а“ от Устройствения правилник на Министерския съвет и на неговата администрация	

I. Относно раздел 1 „Дефиниране на проблема“:

С цел по-добра яснота, предлагаме да се избере единен подход и идентифицираните проблеми да бъдат изчерпателно изброени под формата на точки в началото на т.1.1. „Кратко опишете проблема...“.

В т.1.2. предлагаме да се задълбочи изложението по всички изброени проблеми в т.1.1.

Обръщаме внимание, че в раздела няма достатъчно информация за проблемите, свързани с непрецизността на съществуващи разпоредби, който е засегнат в следващите раздели.

II. Относно раздел 2 „Цели“

Предлагаме идентифицираните цели да бъдат обвързани с индикативен график за тяхното постигане, с оглед на посочения времеви диапазон за извършване на дейности, свързани с разрешаването на проблемите.

III. Относно раздел 4 „Варианти на действие“:

Предлагаме описанието на Вариант 2 „Приемане на предложения проект на акт“ да се допълни с информация за разпоредбите, които се нуждаят от прецизиране.

IV. Относно раздел 5 „Негативни въздействия“:

В раздела следва да бъдат описани единствено идентифицирани негативни въздействия. Предлагаме да се избере единен подход и изложението да бъде структурирано по вида на въздействията (например социални, икономически и т.н.)

* Съгласно чл. 17 от Наредбата за обхвата и методологията за извършване на оценка на въздействието, изводите и относимата информация от извършената частична предварителна оценка на въздействието се включват във финансовата обосновка по чл. 35, ал. 1, т. 4 от Устройствения правилник на Министерския съвет и на неговата администрация.

** При съгласуването по чл. 32 от Устройствения правилник на Министерския съвет и на неговата администрация се съпоставят кръга от въпроси проблеми и решения, разгледани в оценката на въздействието и кръга от въпроси, засегнати обхвата на нормативната намеса в проекта на акт.

*** На основание чл. 30б, ал. 4 от Устройствения правилник на Министерския съвет и на неговата администрация е необходимо окончателната оценка на въздействието да бъде съобразена с препоръките от становището.

**** На основание чл. 85, ал. 1 от Устройствения правилник на Министерския съвет и на неговата администрация е необходимо това становище да бъде публикувано заедно с преработената оценка на въздействието и проекта на акт при обществените консултации, провеждани в изпълнение на Закона за нормативните актове.

ДИРЕКТОР НА ДИРЕКЦИЯ

„МОДЕРНИЗАЦИЯ НА АДМИНИСТРАЦИЯТА“

/КРАСИМИР БОЖАНОВ/

ЧАСТИЧНА ПРЕДВАРИТЕЛНА ОЦЕНКА НА ВЪЗДЕЙСТВИЕТО* (формуляр)

(Приложете към формуляра допълнителна информация/документи)

Институция: Министерство на труда и социалната политика	Нормативен акт: Проект на Закон за изменение и допълнение на Закона за хората с увреждания
За включване в законодателната/оперативната програма на Министерския съвет за периода: Второ полугодие на 2020 г.	Дата: 06.11.....2020 г.
Контакт за въпроси: Елеонора Пачеджиева, директор на дирекция „Политика за хората с увреждания, равни възможности и социални помощи“	Телефон: 02/8119658
1. Дефиниране на проблема: <i>1.1. Кратко опишете проблема и причините за неговото възникване. Посочете аргументите, които обосновават нормативната промяна.</i> Понастоящем се наблюдава ескалиращо обществено напрежение, засягащо различни сектори на социалната политика – в частност правата на хората с увреждания, подпомагане, борба с бедността, което в много случаи умело манипулирано и използвано в защита на определени групови интереси, създава изключително неблагоприятна среда за реализиране на положителните ефекти от предприеманите мерки и действия в интерес на хората с увреждания в страната. Значителен ресурс от държавния бюджет се изразходва за обезпечаване на политиката в областта на хората с увреждания в подкрепа на социалното им приобщаване. Това предполага анализиране и точна експертиза в търсене на ясни решения и оптимални действия за гарантиране на ефективност и устойчивост на подкрепата при облекчени процедури, особено като се вземат предвид идентифицираните рискове въз основа на споделени позиции, мнения и виждания през погледа на заинтересованите страни. Проектът на Закон за хората с увреждания беше изготвен в кратки срокове, с участието на всички заинтересовани страни, но под натиска на протестни действия. Макар всички промени в правната уредба в областта на правата на хората с увреждания да са плод на задълбочена оценка на натрупания опит, професионална експертиза, широко обществено обсъждане и сътрудничество, новият правен формат и заложените в него параметри в голямата си степен са резултат от обществен консенсус, при съобразяване с реалните бюджетни възможности. Действащият Закон за хората с увреждания урежда обществените отношения, свързани с упражняване на правата на хората с увреждания в Република България, включително видовете социални плащания за тази социална група и е разработен и приет в изпълнение на Програмата за управление на правителството на Република България за периода 2017 – 2021 г., в съответствие с изискванията на Конвенцията за правата на хората с увреждания на ООН (ратифицирана със закон – ДВ, бр. 12 от 2012 г.) (ДВ, бр. 37 от 2012 г.), както и при съобразяване с приоритетите на релевантните стратегически документи.	

Конвенцията, като част от българската правна уредба, изисква при оценяване на увреждането и на възможностите за социално приобщаване да се прилага индивидуален подход, което наложи и промени върху регулацията за провеждане на оценката на потребностите на хората с увреждания. Това бе причината финансовата подкрепа за хората с увреждания, включително подкрепата при предоставяне на лична помощ, социални услуги и др. подкрепящи мерки да бъде обвързана с индивидуално оценяване на потребностите и произтичащите административни производства и срокове, респективно чрез обезпечаването ѝ по линия на органите за социално подпомагане в страната.

Съобразно въведеният от 2019 г. модел на финансово подпомагане на хората с увреждания всички подкрепящи мерки, вкл. социални плащания за тях са обвързани с изготвяне на индивидуална оценка потребностите им. Това е така, защото на основание чл. 68, ал. 1 от Закона за хората с увреждания, хората с увреждания имат право на финансова подкрепа в зависимост от потребностите им, определени в индивидуална оценка. В случаите на спешно и неотложно предоставяне на необходимата подкрепа обаче се създават значителни затруднения за лицата и се утежнява административния процес, предвид на заложените срокове. Законът предвижда оценката на потребностите да бъде комплексна и да се изготвя по настоящ адрес на човека с увреждане от дирекциите „Социално подпомагане“ към Агенцията за социално подпомагане (АСП), като за заявяване изготвянето на оценка се подават конкретно изискуеми документи, вкл. медицински. Въведен бе нов подход на заявяване и установяване на потребността от подкрепа, като от първостепенно значение е отчитане на волята, и реалните потребности през призмата и възприятието на човека с увреждане, който следва да попълва и представя формуляр за самооценка, а информацията се ползва от социалните работници при извършване на индивидуална оценка. Утвърденият образец на формуляр за самооценка от изпълнителния директор на АСП (по арг. на чл. 21, ал. 3, т. 2 от закона) още с въвеждането си поражда трудности предвид обширния формат, в който е разгърнат и недостатъчната информираност сред лицата относно заявяване на съответните нужди. Индивидуалната оценка на потребностите следва да се изготвя в срок до края на месеца, следващ месеца на подаване на документите по ред, определен с правилника за прилагането на закона и по начин, уреден в Методика за извършване на индивидуална оценка на потребностите от подкрепа за хората с увреждания, приета от Министерския съвет. Въз основа на заключенията на индивидуалната оценка се предоставя финансовата подкрепа по реда на закона и се издават направления за предоставяне на социални услуги, лична помощ (с определен брой часове) и друг вид услуги, за които е установено, че лицата имат потребност. Оценката има задължителен характер за компетентните институции и организации по повод на реализирането на права. Изготвянето ѝ обаче се осъществява в системата на един орган – АСП, който поради предвидената задължителност на направленията следва да разпорежда на други компетентни органи да предоставят конкретна подкрепа (обективно възможно или не), което е незаконосъобразно като бъде отчетена съществуващата фрагментарност.

Същевременно съобразно чл. 69 от закона финансовата подкрепа за хората с увреждания се състои от два компонента:

1. месечна финансова подкрепа съобразно степента на увреждането;
2. целеви помощи съобразно вида на увреждането.

Съгласно чл. 70 от закона право на месечна финансова подкрепа по чл. 69, т. 1 имат хората с трайни увреждания над 18-годишна възраст, както следва:

1. от 50 до 70,99 на сто степен на увреждане – в размер 7 на сто от линията на бедност;
2. от 71 до 90 на сто степен на увреждане – в размер 15 на сто от линията на бедност;

3. над 90 на сто степен на увреждане – в размер 25 на сто от линията на бедност;
4. над 90 на сто степен на увреждане с определена чужда помощ, които получават пенсия за инвалидност поради общо заболяване или поради трудова злополука или професионална болест – в размер 30 на сто от линията на бедност;
5. над 90 на сто степен на увреждане с определена чужда помощ, които получават социална пенсия за инвалидност – в размер 57 на сто от линията на бедност.

Тази регулация ясно посочва условията за предоставяне на помощта, но по реда на чл. 68 от закона е предвидено извършване на индивидуална оценка, с което се въвежда административна тежест за лицата и невъзможност за навременно оказване на подкрепата.

По отношение на предоставянето на конкретни целеви помощ (за осигуряване на помощни средства, приспособления, съоръжения и медицински изделия, балнеолечение и/или рехабилитационни услуги и/или наем на общинско жилище) процедурата също е утежнена, предвид на обвързаността с индивидуално оценяване. В съответствие с чл. 72 целеви помощи по чл. 69, т. 2 се предоставят и за осигуряване на помощни средства, приспособления, съоръжения и медицински изделия по утвърдени стандарти за качество; за балнеолечение и/или рехабилитационни услуги; за наем на общинско жилище.

Целева помощ при установена потребност от помощни средства, приспособления, съоръжения и медицински изделия се получава след представяне на медицински документ, издаден от лекарските консултативни комисии, ТЕЛК или НЕЛК, удостоверяващ необходимостта от помощни средства, приспособления, съоръжения и медицински изделия и техния вид, съобразно конкретните нужди на човека с увреждане. На хората с трайни увреждания при необходимост от провеждане на балнеолечение и/или рехабилитационни услуги, съобразно конкретните им нужди, се предоставя целева помощ веднъж годишно при наличие на медицинско предписание от лекар специалист, като същата се изплаща след представяне на разходооправдателни документи за извършено балнеолечение и/или рехабилитационни услуги по заложен ред. Целева помощ за наем на общинско жилище също се предоставя след представяне на разходооправдателен документ от съответната община. Тези условия произтичат от разпоредбите на чл. 73, 76 и 77 от закона. Посочените целеви помощи се отпускат и изплащат след набавяне на допълнително изискуемите документи.

В допълнение, особено неефективно и нецелесъобразно е АСП да бъде ангажирана с предоставянето на медицински изделия, посредством изготвяне на индивидуална оценка на потребностите и издаване на заповед за отпускане на такъв вид целева помощ. Това не е социална дейност, а проблематиката в областта е разисквана многократно.

Видно от изложеното в преобладаващата си част за отпускане на посочената финансова подкрепа водещи са констатациите на медицинските специалисти съобразно извършена медицинска експертиза. Подкрепата по чл. 72, т. 1, 4 и 5 от закона следва да се предоставя въз основа на заключения от изготвена индивидуална оценка, а е свързана преди всичко с установения от здравните органи статус, респективно последващата нужда за лицето, което на практика обезсмисля и индикира за ненужно утежняване и удължаване на административните процедури. Това затруднява както хората с увреждания в нужда, така и социалните работници без доказана ефикасност и ефективност. Не на последно място се налага административно производство при промяна на обстоятелствата и/или възникнали нови потребности за човека с увреждане, което означава че на едно лице в рамките на календарната година би могло да се наложи неколккратно оценяване, а в случай на спешна необходимост това е изключително рисково и нецелесъобразно.

Практиката при правоприлагането показва, че действията и усилията да бъде

внедрен модел на персонално оценяване на нуждите от една страна целенасочен с оглед изпълнение на изискванията на Конвенцията, а от друга страна абстрахиране от водещия към момента модел, базиран на медицинската експертиза и здравния статус на лицето, бяха в известна степен недостатъчно обмислени, поради бързината и напрежението при разработването на нормативната рамка в областта.

На основание § 12 и § 13, във връзка с § 28 от ПЗР на закона, се предвижда създаване на Държавна агенция за хората с увреждания към Министерския съвет (ДАХУ) за осъществяване на дейностите по изготвяне на индивидуална оценка на потребностите и координиране на политиката за правата на хората с увреждания, считано от 1 януари 2021 г. Мненията и позициите на заинтересованите страни и всички идентифицирани рискове с прилагането на действащия модел в подкрепа на хората с увреждания сочат, че този период за институционална промяна е крайно недостатъчен и изисква прецизна подготовка, преглед и анализ за недопускане на нерационални подходи, които да възпрепятстват стремежа към подобряване на оказваната публична подкрепа за една от най-уязвимите социални групи в обществото ни.

Необходимо е прецизиране на текстовете по чл. 52 от закона с оглед въведеното ограничаване на кръга бенефициенти по отношение на института на защитената заетост и създаване на възможност за повече лица от конкретни групи хора с увреждания, поради на-сериозната си уязвимост, да бъдат подкрепени в процеса на трудова реализация. Действащия обхват до „лицата с множество трайни увреждания“ лимитира участието на лица с психически и/или умствени затруднения, имащи особена нужда от подкрепа за включване на пазара на труда в специфична форма на заетост.

Идентифицирана е известна непрецизност на регулациите, свързани с изпълнение на въведената квота за наемане на хора с трайни увреждания (по реда на чл. 38 от закона).

За яснота в правното тълкуване на чл. 65 от закона относно уреденото право на подкрепено вземане на решение също е нужно прецизиране, за да не се допускат твърдения относно въведени законови делегации за уреждане на мерки и интервенции в тази област, съответно в подзаконовата нормативна уредба на ЗХУ.

С приемането на ЗХУ е направен опит за очертаване на присъщия хоризонтален характер на политиката за правата на хората с увреждания и не следва да се допускат внушения и твърдения за дефиниране на неотнормирани към предмета на закона ред и условия на правоприлагане.

1.2. Опишете какви са проблемите в прилагането на съществуващото законодателство или възникналите обстоятелства, които налагат приемането на ново законодателство. Посочете възможно ли е проблемът да се реши в рамките на съществуващото законодателство чрез промяна в организацията на работа и/или чрез въвеждане на нови технологични възможности (например съвместни инспекции между няколко органа и др.).

Въпреки, че с действащия Закон за хората с увреждания беше постигнато:

- регламентиране на правото на хората с увреждания на комплексна индивидуална оценка, съобразно потребностите. Оценката се изготвя от специализирани отдели в дирекции „Социално подпомагане“. Въз основа на заключенията от оценката се определят видовете финансова подкрепа по реда на закона и потребността от предоставянето на конкретни подкрепящи мерки/услуги (чрез издаване на направления със задължителен характер за компетентните органи и организации за реализиране на съответните права);
- промяна в модела за определяне на финансовото подпомагане за хората с увреждания. Регламентация на видовете финансова подкрепа за хората с увреждания (месечна финансова подкрепа и целеви помощи, съобразно степента и вида на увреждането и въведени нормативни условия), като новата база за изчисляване на размера на подкрепата е линията на бедност – динамичен монетарен

показател с ежегодна актуализация, което предпоставя по-благоприятно икономическо положение;

- въвеждане на нов подход на индивидуална оценка с отчитане на волята и реалните потребности през възприятието на конкретния човек с увреждане.

Бяха идентифицирани проблеми в тази област, които се изразяват в:

- действаща нормативна уредба, налагаща задължителното изготвяне на индивидуална оценка на потребностите за реализиране правата на лицата за финансово подпомагане, въпреки че условията за отпускане на финансова подкрепа за хората с трайни увреждания са обвързани с установената в експертните решения степен на трайно намалена работоспособност, вид или степен на увреждане от органите на медицинската експертиза. Това създава допълнителна административна тежест;

- затруднения на служителите в дирекции „Социално подпомагане“ при изготвянето на оценка на потребностите, което се предполага да бъде персонализирано, с комплексен характер и в следствие да вмения задължително изпълнение за компетентните органи и организации при насочване за предоставяне на необходимата подкрепа.

- дългия срок на процеса по оценяване на потребността от предоставяне на месечна финансова подкрепа и съответни целеви помощи, който води до забавяне реализирането на права.

Съобразно въведенията модел на финансово подпомагане на хората с увреждания всички подкрепящи мерки, вкл. социални плащания за тях са обвързани с изготвяне на индивидуална оценка потребностите им. Тази оценка е комплексна и изследва функционалните затруднения на човека с увреждане, свързани със здравословното му състояние и наличието на бариери при изпълнение на ежедневните и други дейности, както и вида на подкрепата. Същата се изготвя по настоящ адрес на човека с увреждане от специализиран отдел в дирекциите „Социално подпомагане“, като за заявяване изготвянето на оценка се подават заявление-декларация по образец; формуляр за самооценка на човека с увреждане за затруднения в домашни условия и извън тях и медицински документи или експертно решение на Териториално-експертната лекарска комисия (ТЕЛК) или Националната експертна лекарска комисия (НЕЛК). Разработеният формуляр за самооценка създава затруднения предвид обширния формат, в който е разгърнат и недостатъчната информираност сред лицата относно заявяване на съответните потребности. Индивидуалната оценка на потребностите се изготвя в срок до края на месеца, следващ месеца на подаване на изискуемите документи, а всички относими оперативни процеси и административни производства водят до забавяне, което не позволява своевременно реализиране на права, особено с спешни и жизненоважни за човека. Налага се административно производство при промяна на обстоятелствата и/или възникнали нови потребности за човека с увреждане, което означава че на едно лице в рамките на календарната година би могло да се наложи неколккратно оценяване, а в случаи на спешна необходимост това е изключително рисково и нецелесъобразно.

Съгласно чл. 70 от закона право на месечна финансова подкрепа по чл. 69, т. 1 имат хората с трайни увреждания над 18-годишна възраст, както следва:

1. от 50 до 70,99 на сто степен на увреждане – в размер 7 на сто от линията на бедност;
2. от 71 до 90 на сто степен на увреждане – в размер 15 на сто от линията на бедност;
3. над 90 на сто степен на увреждане – в размер 25 на сто от линията на бедност;
4. над 90 на сто степен на увреждане с определена чужда помощ, които получават пенсия за инвалидност поради общо заболяване или поради трудова злополука или

професионална болест – в размер 30 на сто от линията на бедност;

5. над 90 на сто степен на увреждане с определена чужда помощ, които получават социална пенсия за инвалидност – в размер 57 на сто от линията на бедност.

Тази регулация ясно посочва условията за предоставяне на помощта, но по реда на чл. 68 от закона е предвидено извършване на индивидуална оценка, с което се въвежда административна тежест за лицата и невъзможност за навременно оказване на подкрепата.

По отношение на предоставянето на конкретни целеви помощ (за осигуряване на помощни средства, приспособления, съоръжения и медицински изделия, балнеолечение и/или рехабилитационни услуги и/или наем на общинско жилище) процедурата също е утежнена, предвид на обвързаността с индивидуално оценяване. В съответствие с чл. 72 целеви помощи по чл. 69, т. 2 се предоставят за осигуряване на помощни средства, приспособления, съоръжения и медицински изделия по утвърдени стандарти за качество; за балнеолечение и/или рехабилитационни услуги; за наем на общинско жилище. На хората с трайни увреждания при необходимост от провеждане на балнеолечение и/или рехабилитационни услуги, съобразно конкретните им нужди, се предоставя целева помощ веднъж годишно при наличие на медицинско предписание от лекар специалист, като същата се изплаща на лицата след представяне на разходооправдателни документи за извършено балнеолечение и/или рехабилитационни услуги. Целевата помощ за наем на общинско жилище също се предоставя след представяне на разходооправдателен документ от съответната община. Тези условия произтичат от разпоредбите на чл. 73, 76 и 77 от закона.

Посочените по-горе целеви помощи се отпускат и изплащат след набавяне на допълнително изискуемите документи.

Съгласно нормативните изисквания в 10-дневен срок от изготвяне на индивидуалната оценка на потребностите директорът на дирекция „Социално подпомагане“ или оправомощено от него длъжностно лице издава заповед за отпускане на месечна финансова подкрепа по чл. 69, т. 1 или целева помощ под формата на наем на общинско жилище (чл. 72, т. 5 от Закона за хората с увреждания), съгласно заключенията в оценката. В 10-дневен срок от представяне на изискуемите допълнителни документи в случаите на заявено предоставяне на помощни средства, приспособления, съоръжения и медицински изделия за хората с увреждания, балнеолечение и/или рехабилитационни услуги и/или наем на общинско жилище директорът на дирекция „Социално подпомагане“ или оправомощено от него длъжностно лице издава заповеди за отпускане на съответната финансова подкрепа по чл. 69, т. 2 отново съгласно заключенията в индивидуалната оценка на потребностите. Заповедите се съобщават писмено на лицето, подало заявлението-декларация, в 7-дневен срок от издаването им заедно с индивидуалната оценка на потребностите и подлежат на обжалване в 14-дневен срок от съобщаването им по реда на Административнопроцесуалния кодекс.

Конкретно месечната финансова подкрепа се отпуска, изплаща, изменя, спира, прекратява и възобновява със заповед на директора на дирекция „Социално подпомагане“ или на оправомощено от него длъжностно лице от 1-о число на месеца, следващ промяната в обстоятелствата. Заповедта се съобщава писмено на лицето, подало заявлението декларация, в 7-дневен срок от издаването ѝ. Месечната финансова подкрепа се отпуска от 1-о число на месеца, в който е изготвена индивидуалната оценка на потребностите, и се изплаща най-късно до края на месеца, следващ месеца, за който се отпуска, в рамките на бюджетната година с изключение на месечната финансова подкрепа, отпусната през месец декември, която се изплаща най-късно до 31 януари на следващата година.

Освен това в закона е заложено да се предоставя целева помощ и за осигуряване на помощни средства, приспособления, съоръжения и медицински изделия

(ПСПСМИ), обвързано с индивидуална оценка. Хората с увреждания с установена необходимост получават целева помощ за изработване, покупка и/или ремонт на съответните ПСПСМИ, посочени в списъците по чл. 61, ал. 1 от закона, с изключение на медицинските изделия, които се заплащат напълно или частично от Националната здравноосигурителна каса (НЗОК). Тази целева помощ се получава след представяне на медицински документ, издаден от лекарските консултативни комисии (ЛКК), ТЕЛК или НЕЛК, удостоверяващ необходимостта от ПСПСМИ и техния вид, съобразно конкретните нужди на човека с увреждане. В случая водеща е медицинската експертиза, т.е. назначението от лекарската комисия, което не може да бъде изменено, а останалите дейности, свързани с отпускането на целевата помощ, като извършване на индивидуална оценка на потребностите, направеното в нея заключение за необходимостта от конкретно ПСПСМИ и издадената, въз основа на заключението заповед, са съобразени изцяло с медицинското назначение и представляват административно производство, което може да бъде реализирано по друг начин от друга администрация в рамките на системата на здравеопазването, с цел да се улеснят хората с увреждания.

Видно от гореизложеното при преценка на правото на целева помощ за ПСПСМИ, основополагащо е назначението от органа на медицинската експертиза – вписано в експертно решение на ТЕЛК/ НЕЛК или протокол на ЛКК, което трябва да съответства на медицинските условия, разписани в Приложение № 2 на Правилника за прилагане на закона.

Темата относно предизвикателствата, свързани с осигуряването на ПСПСМИ е обсъждана дълги години в различни формати, като резултатите и констатациите показват неотложната необходимост този вид дейност да се предоставя от здравните органи, предвид че същата е неприсъща за социалните служби, което се доказва и от практиката в други страни от Европейския съюз. Това е и причината, поради която в Програмата за управление на правителството на Република България за периода 2017-2021 г. е заложена Мярка 136: „Промяна на механизма на изплащането на целевите помощи за изработване, покупка и ремонт на помощни средства, приспособления, съоръжения и медицински изделия“. В изпълнение на мярката и след постигането на широк обществен консенсус по отношение на необходимите действия за реализиране на съществена промяна в механизма за финансирането и предоставянето на ПСПСМИ, при разработването на проекта на Закона за хората с увреждания са направени и възприети съответните предложения. В тази връзка бяха разписани и разпоредбите на чл. 73, ал. 3 и ал. 4, и § 9 на Преходни и заключителни разпоредби (ПЗР) от закона, съгласно които финансирането и предоставянето на ПСПСМИ за хората с увреждания да се осъществяват въз основа на нов механизъм и стандарти за качество, изработени и утвърдени съвместно от Министерството на здравеопазването и НЗОК.

Предвид комплексността на проблематиката с финансирането и предоставянето на ПСПСМИ, влизането в сила в цялост на новия механизъм от 1 януари 2020 г. се отложи с оглед минимизиране на риска от достигане на ситуация, в която хората с увреждания да бъдат лишени от необходимите им ПСПСМИ. За поэтапното стартиране на механизма и преминаване на дейностите по финансиране и предоставяне на ПСПСМИ към системата на здравеопазването бе уредена временна процедура с дефинирани конкретни срокове в разпоредбата по § 12 от ПЗР на Закона за бюджета на Националната здравноосигурителна каса за 2020 г. Последният урежда действащия от 01.01.2020 г. механизъм за заплащане на съответните търговци или производители за предоставените ПСПСМИ на хората с увреждания от НЗОК чрез Агенцията за социално подпомагане, при съобразяване на отпускането на целевите помощи на база заключенията от индивидуалната оценка на потребностите. Регламентирани са сроковете за реализиране на процедурите по реда на наредбата по чл. 30а от Закона за медицинските изделия за

определяне на стойността, до която НЗОК заплаща ПСПСМИ за хората с увреждания и за сключване на индивидуални договори с лицата по чл. 45, ал. 16 от Закона за здравното осигуряване, осъществяващи дейности по предоставяне и ремонт на тези ПСПСМИ. Това трябва да са случи не по-късно от 31 декември 2020 г.

Неефективно и нецелесъобразно е Агенцията за социално подпомагане да бъде ангажирана с предоставянето на ПСПСМИ, посредством изготвяне на индивидуална оценка на потребностите и издаване на заповед за отпускане на такъв вид целева помощ. Не на последно място Агенцията за хората с увреждания има законов ангажимент да води и поддържа регистър на лицата, които предоставят ПСПСМИ за хората с увреждания и да упражнява контрол върху тези дейности. В процеса са ангажирани отделни институции и разнородни правомощия, а това поражда съмнения за качеството на оказаната подкрепа.

С оглед на горното е идентифицирана необходимостта от промяна на административния процес по изготвяне на индивидуална оценка на потребностите за установяване на потребността от осигуряване на помощни средства, приспособления, съоръжения и медицински изделия, за финансова подкрепа за балнеолечение и/или рехабилитационни услуги, за финансова подкрепа за наем на общинско жилище и месечна финансова подкрепа. Необходимата промяна е обусловена от обстоятелството, че правото на месечна финансова подкрепа не следва да бъде обследвано чрез индивидуална оценката на потребностите, тъй като то е обвързано със степента на увреждане, установена вече в медицинската експертиза като размерът на подпомагане изрично е посочен в закона. Нужни са неотложни промени в резултат на идентифицирани трудности и проблеми, изразени в това, че от една страна правата на хората с увреждания са нормативно регламентирани в Закона за хората с увреждания и са обвързани с резултатите от медицинската експертиза или действия в прерогативите на местните власти (конкретно при жилищното осигуряване).

Видно е, че основната идентифицирана проблематика се изразява в това, че съответни права на хората с увреждания са законово уредени, в преобладаваща степен обвързани с резултатите от медицинската експертиза. Същевременно обаче се налага оценяване на потребностите за оказване на конкретна финансова подкрепа от органите за социално подпомагане, което се предполага да бъде персонализирано, да има комплексен характер на обезпеченост на подкрепата и да вмениява задължително изпълнение за компетентните органи и организации при насочване. Т.е. явна е липсата на синхронизация относно упражняването на права, което произтича от големия брой действащи нормативни актове, регламентиращи отделните права и институциите, които прилагат съответните мерки (вкл. диференцирани процедури, установен ред, област на функционална компетентност).

Сред националните ангажименти по прилагане на Конвенцията за правата на хората с увреждания на ООН е въвеждане на административна структура в качеството на единен координиращ център за правата на хората с увреждания.

С влизането в сила на конкретни разпоредби от Закона за хората с увреждания, Агенцията за хората с увреждания следва да бъде преобразувана в ДАХУ за осъществяване на дейностите по изготвяне на индивидуална оценка на потребностите и координиране на политиката за правата на хората с увреждания. До края на 2020 г. се предвижда да бъде създадена новата структура, която да започне да функционира от 1 януари 2021 г., което по същество представлява процес на междуинституционално обединение, свързано с предстоящо изменение в устройството на Агенцията за хората с увреждания и на Агенцията за социално подпомагане от гледна точка на обезпечаването на финансовия и човешки ресурс, и не на последно място на предоставяните услуги. Ако това обединение не бъде

осъществено прецизно и с пълно кадрово и териториално покритие за достъп до необходимата социална подкрепа би породило социално напрежение и обезсмислило реформирането на системата. От друга страна, въвеждането на координираща единна система в областта на хората с увреждания е в основата на реформата и причина за нормативната ѝ регламентация. Подготовката на бъдещото реструктуриране е сериозно предизвикателство, особено предвид съществуващата диференциация в устройството, дейностите и териториално покритие.

В тази връзка през 2019 г. Министерството на труда и социалната политика разработи проектно предложение за получаване на подкрепа по Програмата на Европейския съюз за подкрепа на структурни реформи и финансиране през 2020 г. Предложението в частност акцентира върху представяне на опит и външна експертиза за дизайн относно предстоящото създаване на ДАХУ и насоки за нейното функциониране. Предстои реализиране на т. нар. „техническа помощ“ със сътрудничество на екип от експерти на Световна банка с хоризонт 18 месеца, считано от м. октомври 2020 г., които ще окажат съдействие за прецизиране на структурата и функциите на новата агенция, а влизането в сила на действащите регулации би създавало проблем и би довело до неефективност в институционализирането. Не на последно място при стартиране предвиденото прилагане в заложения срок ще се задълбочи идентифицирания от вече практическото изпълнение проблем, свързан с индивидуалното оценяване на потребностите от подкрепа за хората с увреждания и ще бъде имплементиран нетипичен в социалната сфера модел, при който институция, изпълняваща конкретна политика, едновременно ще координира и в частност контролира действията в това естество, което би породило редица неуредици, липса на ефективност и в крайна сметка до още по-голямо социално недоволство.

Не е възможно проблемите да се решат чрез промяна в организацията на работа и/или чрез въвеждане на нови технологични възможности в рамките на съществуващото законодателство.

Идентифицирана е и известна непрецизност на съществуващи разпоредби (във връзка с Глава четвърта „Подкрепа за социално приобщаване“, с отделни аспекти в раздел III Заетост; раздел V Достъп до правосъдие и правна защита и раздел VII Информационна система и регистри), което буди неяснота при правоприлагането и често води до допускане на нарушения.

Всички описани проблеми и затруднения, свързани с прилагането на действащия Закон за хората с увреждания доказват, че е необходимо да се извърши нормативна промяна в законодателната рамка, уреждаща обществените отношения за упражняване на правата на хората с увреждания, което ще гарантира оказването на подкрепа при по-облекчен режим и ще се постигне по-ефективно правоприлагане на заложените норми.

1.3. Посочете дали са извършени последващи оценки на нормативния акт, или анализи за изпълнението на политиката и какви са резултатите от тях?

Не са извършвани последващи оценки на нормативния акт, както и цялостни анализи за изпълнение на политиката за правата на хората с увреждания.

2. Цели:

Посочете целите, които си поставя нормативната промяна, по конкретен и измерим начин и график, ако е приложимо, за тяхното постигане. Съответстват ли целите на действащата стратегическа рамка?

Нормативната промяна на Закона за хората с увреждания ще доведе до:

1. Гарантиране на съответствие с изискванията на Конвенцията на ООН за правата на хората с увреждания по отношение на предприемането на ефективни и подходящи мерки за подпомагане на пълното социално включване на хората с увреждания.
2. Прецизиране на действащите разпоредби с оглед намаляване на административната тежест и оптимизиране на процедурите за предоставяне на необходимата подкрепа за хората с увреждания, без да се извършва допълнително индивидуално оценяване на потребностите.
3. Създаване на адекватна правна уредба, уреждаща механизъм за преминаване предоставянето, съобразно стандарти за качество, и финансирането на ПСПСМИ за хората с увреждания към системата на здравеопазването в отговор на дългогодишните им искания за промени в тази област.
4. Осигуряване на по-дълъг времеви хоризонт, който да създаде възможност за прецизно институционализиране на новата административна структура в областта на правата на хората с увреждания.
5. Прецизиране на съществуващи разпоредби, с цел правилно разбиране при правоприлагането, което е изключително важно от гледна точка на законността.

По този начин ще се повиши ефективността при реализацията на политиката в областта за правата на хората с увреждания.

Целесъобразно е нормативната промяна да бъде извършена своевременно и да влезе в сила от 01.01.2021 г., като в 3-месечен срок Министерският съвет да приеме необходимите изменения в подзаконовите нормативни актове по прилагането. Неприклучилите до 31.12.2020 г. производства, свързани с предоставянето на финансова подкрепа по чл. 70, чл. 76 и чл. 77 от закона ще се довършват по досегашния ред. Това ще позволи въвеждането на облекчен механизъм чрез промяна на модела на индивидуалната оценка посредством извеждане от нейния обхват на конкретни видове финансова подкрепа.

До края на 2020 г. да бъдат осъществени съответните действия за реализирани на практика на дългоочакваните искания на хората с увреждания финансирането и предоставянето на помощните средства, приспособленията, съоръженията и медицинските изделия, предназначени за техните нужди, да бъде въз основа на механизъм и стандарти за качество в здравната система.

До края на 2021 г. да се предприемат всички необходими действия за институционализирането на ДАХУ към Министерския съвет, след извършен обстоен анализ, вкл. чрез обмяна на добри практики и опит, с цел въвеждане на прецизни регулации във връзка с устройството, дейността и правомощията на новата структура в областта на политиката за правата на хората с увреждания.

3. Идентифициране на заинтересованите страни:

Посочете всички потенциални засегнати и заинтересовани страни, върху които предложението ще окаже пряко или косвено въздействие (бизнес в дадена област/всички предприемачи, неправителствени организации, граждани/техни представители, държавни органи, др.).

Разработването, приемането и прилагането на проект на Закон за изменение и допълнение на Закона за хората с увреждания предполага отчитането на интересите на различни заинтересовани страни.

Идентифицирани са следните групи заинтересовани страни, свързани с провежданата държавна политика за правата на хора с увреждания:

Пряко заинтересовани страни:

- Хората с увреждания;
- Министерство на труда и социалната политика;
- Министерство на здравеопазването;
- Национална здравноосигурителна каса.
- Агенция за социално подпомагане;
- Агенция за хората с увреждания;
- дирекции „Социално подпомагане“ на Агенцията за социално подпомагане;
- лица, осъществяващи дейности по предоставяне на ПСПСМИ

Косвено заинтересовани страни:

Семействата на хората с увреждания, техните законни представители и лицата, които полагат грижи за тях.

4. Варианти на действие:

Идентифицирайте основните регулаторни и нерегулаторни възможни варианти на действие от страна на държавата, включително варианта „Без действие“.

Вариант на действие 1 „Без действие“:

При този вариант на действие ще продължи да се прилага действащата в момента нормативна уредба, която е достатъчно ефективна, но неадекватна спрямо нуждите на хората с увреждания. Няма да бъдат създадени необходимите условия и възможности за оптимизиране на оперативните процеси в подкрепа на потенциалните заявители.

Избирането на този вариант на действие би оказало негативно влияние при упражняването на правата на хората с увреждания за получаване на необходимата подкрепа, освен това ще продължи налагането на допълнителна административна тежест. Продължаващото прилагане на нововъведения подход в българската практика ще продължи да затруднява работата в социалните служби и в частност да възпрепятства по-бързото оказване на необходимата финансова подкрепа.

Вариант на действие 2 „Приемане на предложения проект на акт“:

При този вариант на действие ще бъде приет Закон за изменение и допълнение на Закона за хората с увреждания.

При избирането на Вариант на действие 2 „Приемане на предложения проект на акт“ ще се подобрят административните процеси и свързаните процедури с предоставянето и ползването на необходимата финансова подкрепа за хората с трайни увреждания, както и на необходимите им ПСПСМИ от системата на здравеопазването. Промените ще способстват за повишаване на удовлетвореността от действащата система за подкрепа на хората с увреждания, целяща превенция от социална изолация на тези групи лица.

Настоящата оценка показва, че са необходими изменения и допълнения в Закона за хората с увреждания, които да отговорят на идентифицираните предизвикателства в областта на правата на хората с увреждания.

В тази посока се открояха конкретни предложения за промени в нормативния акт, както следва:

- Прецизиране на действащите разпоредби с оглед намаляване на административната тежест и оптимизиране на процедурите за предоставяне на необходимата подкрепа за хората с увреждания (конкретно месечна финансова подкрепа и съответни целеви помощи), без да се извършва допълнително индивидуално оценяване на потребностите.

- Създаване на адекватна правна уредба, уреждаща механизъм за преминаване предоставянето, съобразно стандарти за качество, и финансирането на ПСПСМИ за хората с увреждания към системата на здравеопазването в отговор на дългогодишните им искания за промени в тази област.

- Осигуряване на по-дълъг времеви хоризонт, който да създаде възможност за прецизно институционализиране на новата административна структура в областта на правата на хората с увреждания.

- Прецизиране на съществуващи разпоредби (във връзка с Глава четвърта „Подкрепа за социално приобщаване“, с отделни аспекти в раздел III Заетост; раздел V Достъп до правосъдие и правна защита и раздел VII Информационна система и регистри), с цел правилно разбиране чрез ясни норми за правоприлагане, което е изключително важно от гледна точка на законността.

Необходими са следните изменения и допълнения на ЗХУ:

С отмяната на т. 4 и т. 5 от ал. 3 на чл. 10 ще отпаднат ангажиментите на Агенцията за хората с увреждания да води и поддържа регистър на лица, които осъществяват дейности по предоставяне на ПСПСМИ и да осъществява контрол на тези дейности. Промяната е свързана с предприетите действия предоставянето и финансирането на ПСПСМИ за хора с увреждания да преминат към системата на здравеопазването. В изпълнение на предстоящото изменение на този механизъм е необходимо и прецизиране на разпоредбите по чл. 73 и отмяна на членове 72, т. 1 по чл. 61. Членове 88, 89, 90 и 91 също следва да се отменят тъй като касаят задължения на Агенцията за хората с увреждания да създаде и поддържа регистър на лицата, осъществяващи дейности по предоставяне и ремонт на ПСПСМИ за хората с увреждания.

Необходимо е да се отмени и чл. 99 поради текста, който касае налагане на административни санкции за лице, което осъществява дейност по предоставяне на ПСПСМИ за хората с увреждания в нарушение на разпоредбите на закона и на наредбата по чл. 89, ал. 8, с оглед обстоятелството, че се предвижда дейността по предоставяне и финансиране на ПСПСМИ за хората с увреждания да премине към здравните органи. В чл. 101, ал. 1, т. 6 и ал. 2, т. 7 се отменят, понеже са свързани със задължението на Агенцията за хората с увреждания да установява административните нарушения, свързани с предоставянето на целеви помощи по чл. 72.

Чл. 24, ал. 1 и ал. 2, т. 3, 4 и 5 следва да се отменят, а разпоредбите по чл. 25 и 26 да се прецизират поради предложеното изменение на административния процес по заявяване и установяване на потребността за осигуряването на ПСПСМИ, за предоставяне на финансова подкрепа под формата на целева помощ за балнеолечение и/или рехабилитационни услуги, наем на общинско жилище и/или месечна финансова подкрепа. Това рефлектира и върху съответните изменения на разпоредбите по реда на чл. 68, 77 и 78, и въвеждането на нов чл. 78а за уреждане на новия процедурен ред и условия на отпускане на финансова подкрепа. Чрез прецизиране на разпоредбите ще се намали административната тежест спрямо гражданите, като се облекчат административните и оперативни процедури по-максимално бърз начин лицата да могат да реализират правото си и да получат необходимата им подкрепа. Целта е повишаване на качеството на услугите, предоставяни от Агенцията за социално подпомагане и подобряване на нормативната уредба в областта на правата на хората с увреждания.

Оценката по чл. 20 от закона се запазва по установения ред в случаите на заявяване осигуряването на финансова подкрепа под формата на целева помощ за покупка на лично моторно превозно средство и приспособяване на жилище, както и за установяването на потребността от лична помощ или друг вид подкрепа по ред и условия, определени в закон.

С промени в разпоредбите на чл. 38 ще се постигне яснота при правоприлагането на квотния принцип, въвеждащ задължение за конкретни работодатели на наемат на работа лица с трайни увреждания с оглед гарантиране на ръст и устойчивост на заетостта на тази целева група.

С допълнение на разпоредбата на чл. 52 ще се разшири приложното ѝ поле, като се обхванат и лицата с интелектуални и психични затруднения. Промяната ще бъде положителна в частност за преодоляване на проблемите, касаещи заетостта.

С цел прецизност при правоприлагането на законовите норми се налага прецизиране на текстовете по чл. 65, ал. 1, чл. 85 и чл. 86.

Необходима е промяна в дефинирания срок в § 28, т. 3 от ПЗР на закона, с което ще се обезпечи възникналата необходимост от удължаване на срока за създаването на ДАХУ към Министерския съвет.

Измененията налагат и прецизиране на конкретни дефиниции от § Допълнителна разпоредба (т. 17 и т. 23).

5. Негативни въздействия:

5.1. Вариант на действие 1 „Без действие“:

Негативните въздействия за заинтересованите страни са следните:

Няма да бъде постигнато намаляване на административната тежест за хората с увреждания, което да спомогне за оптимизиране на процесите по предоставяне на необходимата подкрепа, без да се налага изготвяне на индивидуална оценка в конкретни случаи, а оттук търсената и очаквана ефективност на законовата регламентация.

При избирането на Вариант на действие 1 „Без действие“ ще продължи прилагането на действащите регламентации, свързани с приетите недостатъчно обмислени подходи и нерационални решения, последици от създалата се от 2018 г. проблематика и ескалирало напрежение в обществото за очаквана реформа в социалната сфера.

Ще продължи да се задълбочава социалното недоволство поради необходимостта всеки човек с увреждане да бъде оценяван за установяване на потребност от конкретна финансова подкрепа и то с дълъг административен срок, като освен че ще се налага предоставяне на излишен обширен формуляр за самооценка при заявяване на оценяването на потребностите, продължителността на процеса няма да позволява своевременно реализиране на права. И това ще се случва във всеки случай на възникнала нова потребност за човека с увреждане. Т.е. в рамките на календарната година може да се наложи на един човек с увреждане, предвид различните му потребности и/или промяна в обстоятелства да бъде оценяван неколkokратно. Това е нецелесъобразно нито в икономически, нито в социален аспект. Целта на регулациите в областта е хората с увреждания да бъдат подкрепяни по максимално облекчен ред и ясни правила и процедури, а изпълнението на действащите разпоредби не само затруднява оперативните процеси, но и буди обосновано напрежение, поради административната тежест за гражданите.

Няма да бъде нормативно обезпечен процеса на преминаване предоставянето и финансирането на ПСПСМИ към здравните органи, с което няма да се удовлетворят отправените искания на хората с увреждания, осъзнавайки, че този вид подкрепа не следва да продължава да се категоризира в обхвата на социалната работа. Агенцията за хората с увреждания и АСП ще продължават да осъществяват несвойствени,

съобразно предназначението и статуса си, дейности.

Без да се прецизират конкретни разпоредби, във връзка с Глава четвърта „Подкрепа за социално приобщаване“, с отделни аспекти в раздел III Заетост; раздел V Достъп до правосъдие и правна защита и раздел VII Информационна система и регистри), ще продължи разнопосочното тълкуване при правоприлагането, с което може да се допуснат нарушения от гледна точка на законността.

5.2. Вариант на действие 2 „Приемане на предложения проект на акт“:

При този вариант на действие не се предвиждат негативни въздействия за нито една от заинтересованите страни, а именно: служителите на дирекциите за „Социално подпомагане“, както и за хората с увреждания, които ползват предоставяната от Агенцията и нейните териториални структури социална подкрепа.

Приемането на предложения проект на акт ще гарантира оптимален ред и ясни процедури за осигуряване на нужната подкрепа за хората с увреждания, съобразно реалните им нужди за социално включване в общността, чрез прецизиране на регулациите в действащото законодателство. От една страна ще се осигури непрекъснат достъп до съответната публична подкрепа, а от друга страна ще се намали административната тежест и по този начин ще се осигури възможност за подобряване на изпълнението на задачите в областта на правата на хората с увреждания.

Ще се обезпечи подкрепата при осигуряване на ПСПСМИ за хората с увреждания в рамките на здравната система, което ще гарантира ефективност и устойчивост на изразходването на средствата от държавния бюджет.

Ще се осигури повече време за дискутиране с всички заинтересовани страни и прецизна подготовка на бъдещото институционално реструктуриране, паралелно следвайки процесите по стартиралата реформа в областта на социалната политика в цялост.

Опишете качествено (при възможност – и количествено) всички значителни потенциални икономически, социални, екологични и други негативни въздействия за всеки един от вариантите, в т.ч. разходи (негативни въздействия) за идентифицираните заинтересовани страни в резултат на предприемане на действията. Пояснете кои разходи (негативни въздействия) се очаква да бъдат второстепенни и кои да са значителни.

6. Положителни въздействия:

6.1. Вариант на действие 1 „Без действие“:

При неприемане на проекта на акт се очертават отрицателни въздействия върху заинтересованите страни и продължаваща практика с неясни и/или противоречиви бъдещи тенденции, която би нарушила дейностите в добре функциониращата, изградена при ясни правила, социална система в подкрепа на уязвимите групи.

6.2. Вариант на действие 2 „Приемане на предложения проект на акт“:

Опишете качествено (при възможност – и количествено) всички значителни потенциални икономически, социални, екологични и други ползи за идентифицираните заинтересовани страни за всеки един от вариантите в резултат на предприемане на действията. Посочете как очакваните ползи кореспондират с формулираните цели.

При този вариант на действие ще има положителни въздействия за заинтересованите страни, посредством създаване на оптимален административен механизъм за преодоляване на идентифицираните затруднения и обезпечаване на правата на хората с увреждания, както и прецизно изпълнение на нормативно регламентирани дейности и процеси.

Необходимите изменения и допълнения в Закона за хората с увреждания ще отговорят на предизвикателствата в областта на правата на хората с увреждания, като се осъществи:

- Прецизиране на действащите разпоредби за намаляване на административната тежест и оптимизиране на процедурите за предоставяне на необходимата подкрепа за хората с увреждания (конкретно месечна финансова подкрепа и съответни целеви помощи), без да се извършва допълнително индивидуално оценяване на потребностите.
- Създаване на адекватна правна уредба, уреждаща механизъм за преминаване предоставянето, съобразно стандарти за качество, и финансирането на ПСПСМИ за хората с увреждания към системата на здравеопазването в отговор на дългогодишните им искания за промени в тази област.
- Осигуряване на по-дълъг времеви хоризонт, който да създаде възможност за прецизно институционализиране на ДАХУ.
- Прецизиране на съществуващи разпоредби във връзка с Глава четвърта „Подкрепа за социално приобщаване“, с отделни аспекти в раздел III Заетост; раздел V Достъп до правосъдие и правна защита и раздел VII Информационна система и регистри.

7. Потенциални рискове:

Не се идентифицират съществени рискове от приемането на нормативната промяна.

Би могло да единствено да се допусне известно „изкуствено“ напрежение сред националните граждански инициативи и организациите, работещи в областта на хората с увреждания, следвайки разнопосочните им искания и интереси, довели до приемането на новата уредба и провокациите от 2018 г.

Посочете възможните рискове от приемането на нормативната промяна, включително възникване на съдебни спорове.

8.1. Административната тежест за физическите и юридическите лица:

☐ Ще се повиши

☒ Ще се намали

☐ Няма ефект

8.2. Създават ли се нови регулаторни режими? Засягат ли се съществуващи режими и услуги?

С проект на Закон за изменение и допълнение на Закона за хората с увреждания не се създават нови и не се засягат съществуващи регулаторни режими. Прецизират се процедурите по предоставяне на конкретна социална подкрепа за хората с увреждания.

9. Създават ли се нови регистри?

Не.

Когато отговорът е „да“, посочете колко и кои са те.

10. Как въздейства актът върху микро-, малките и средните предприятия (МСП)?

☐ Актът засяга пряко МСП

☐ Актът не засяга МСП

☒ Няма ефект

11. Проектът на нормативен акт изисква ли цялостна оценка на въздействието?

☐ Да

☒ Не

12. Обществени консултации:

Проектът на акт, заедно с останалите относими документи, ще бъде публикуван на Портала за обществени консултации на Министерски съвет и на интернет страницата на МТСП („Документи“ - „Проекти на нормативни актове“) за получаване на предложения и становища за срок от 30 дни.

Обобщете най-важните въпроси за консултации в случай на извършване на цялостна оценка на въздействието или за обществените консултации по чл. 26 от Закона за нормативните актове. Посочете индикативен график за тяхното провеждане и видовете консултации процедури.

13. Приемането на нормативния акт произтича ли от правото на Европейския съюз?

☐ Да

☒ Не

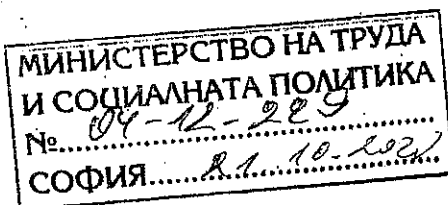
Моля посочете изискванията на правото на Европейския съюз, включително информацията по т. 8.1 и 8.2, дали е извършена оценка на въздействието на ниво Европейски съюз, и я приложете (или посочете връзка към източник).

14. Име, длъжност, дата и подпис на директора на дирекцията, отговорна за изработването на нормативния акт:

Име и длъжност: Елеонора Пачеджиева – директор на дирекция „Политика за хората с увреждания, равни възможности и социални помощи“

Дата:06.11.....2020 г.

Подпис:

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
МИНИСТЕРСТВО НА ПРАВОСЪДИЕТО

04-12-92

Изх. №

ДО
Г-ЖА МИЛЕНА ПЕТРОВА
ГЛАВЕН СЕКРЕТАР НА
МИНИСТЕРСТВО НА ТРУДА И
СОЦИАЛНАТА ПОЛИТИКА

УВАЖАЕМА ГОСПОЖО ГЛАВЕН СЕКРЕТАР,

В отговор на писмо, Ваш рег. № 9101/54 от 08/10/2020 г., приложено Ви изпращаме справка за съответствие, съгласно чл. 28, ал. 3 от Закона за нормативните актове на проект на Закон за изменение и допълнение на Закона за хората с увреждания.

Приложение: съгласно текста.

21.10.2020 г.

X

проф., д-р Николай Проданов, дн
Заместник-министър на правосъдието
Signed by: Nikolay Stanev Prodanov

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ МИНИСТЕРСТВО НА ПРАВОСЪДИЕТО

Изх. № 04-12-92

/моля цитирайте при отговор/

СПРАВКА

ОТНОСНО: *Съответствието на проект на Закон за изменение и допълнение на Закона за хората с увреждания (ЗИД на ЗХУ) с Конвенцията за защита правата на човека и основните свободи (КЗПЧОС) и с практиката на Европейския съд по правата на човека (ЕСПЧ), съгласно чл. 28, ал. 3 от Закона за нормативните актове (ЗНА)*

В отговор на писмо, рег. № 9101/54 от 08/10/2020 г. относно проект на ЗИД на ЗХУ и на основание чл. 28, ал. 3 ЗНА, въвеждащ изискване за изготвяне на справка за съответствие на законопроектите с Конвенцията за защита правата на човека и основните свободи и практиката на Европейския съд по правата на човека, дирекция „Процесуално представителство на Република България пред Европейския съд по правата на човека“ изразява становище, че предложеният законопроект не създава нормативни предпоставки за противоречие с разпоредбите на КЗПЧОС и практиката на ЕСПЧ.

Изготвената справка по смисъла на чл. 28, ал. 3 ЗНА се отнася до съответствието на законопроекта с горепосочения международен акт и практиката на ЕСПЧ във варианта, в който същият е представен с горесцитираното писмо и по никакъв начин не визиращ евентуални изменения и допълнения, извършени след приключване на настоящата или последващи процедури, провеждани на основание чл. 32, ал. 1 от Устройствения правилник на Министерски съвет и неговата администрация.

21.10.2020 г.

X

проф., д-р Николай Проданов, дн
Заместник-министър на правосъдието
Signed by: Nikolay Stanev Prodanov

СПРАВКА

ЗА ОТРАЗЯВАНЕ НА БЕЛЕЖКИТЕ, ПРЕДЛОЖЕНИЯТА И КОНСТАТАЦИИТЕ, ПОЛУЧЕНИ ПРИ ОБЩЕСТВЕННОТО ОБСЪЖДАНЕ ПО РЕДА НА ЧЛ. 26, АЛ. 3 ОТ ЗАКОНА ЗА НОРМАТИВНИТЕ АКТОВЕ НА ДОКУМЕНТИ ОТНОСНО ПРОЕКТ НА РЕШЕНИЕ НА МИНИСТЕРСКИЯ СЪВЕТ ЗА ОДОБРЯВАНЕ НА ПРОЕКТ НА ЗАКОН ЗА ИЗМЕНЕНИЕ И ДОПЪЛНЕНИЕ НА ЗАКОНА ЗА ХОРАТА С УВРЕЖДЕНИЯ.

Участник в общественото обсъждане	Предложение/Мнение	Приема/не приема предложението	Мотиви
1	2	3	4
ср 7.10.2020 18:21 Мл. лейтенант о.з. инж. Петър Велчев - председател на Съюза на военнопострадалите и военнопострадалите, представител на организацията в Министерството на отбраната и заместник-председател на Консултативния съвет по въпросите на военнопострадалите, ветераните от войните към Министерски съвет	„§ В чл. 70 в т. 5. след думите „социална пенсия за инвалидност“ се добавят „и/или военнопострадална. МОТИВИ Военнопострадалите и особено военнопострадалите са членове на нашето общество, които са понесли сериозни вреди в името на българската държаност, поради което Република България в знак на признателност следва да полага особени грижи за тези граждани, пострадали в изпълнение на конституционните си войнски ангажименти на задължителна наборна военна служба, а от 2008 година на кадрова и в мисии. Военнопострадалите са специфична категория хора с увреждания, като в правния мир същите ползват права по законодателството на хората с увреждания и специфичен Закон за военнопострадалите и военнопострадалите, каквато е практиката в Европейските и	Не се приема	Законът за хората с увреждания има за цел да насърчава, защитава и гарантира пълноценното упражняване на правата на всички хора с увреждания за социалното им приобщаване, следвайки принципите на равнопоставеност и недискриминация. Разграничението на групите по чл. 70 от закона е въведено след активни дискусии по темата. Пренебрегването на въведените принципи чрез включването на лицата, които получават пенсия за военна инвалидност по чл. 70, т. 5 от закона би довело до идентични искания например от други групи пенсионери, чийто относителен дял в общият

натовските държави в тази посока. На базата на тези два закона организацията им покрива поставените от държавата критерии за двойна национална институционална представителност по двата закона: Закона за хората с увреждания и Закона за военнопострадалите и военнопострадалите, уникално за страната, Еуропа и света. Военноинвалидите заемат последно място в социално стъпало при получаване на пенсия и тяхната е от нетрудови доходи вследствие нараняването и заболяването получени в служба на държавата.

По данни на Статистическия бюлетин на НОИ към 30.06.2020 г. броя на военноинвалидите и военнопострадалите получаващи лични и наследствени пенсии е 4 359 души, от които 2 214 военноинвалиди и 2 145 военнопострадали(таблица от стр. 8). От тези 2 214 военноинвалиди с над 90 на сто намалена работоспособност са 276, от които 167 с добавка за чужда помощ(таблица стр. 40), а от 71 до 90 на сто – 735 и от 50 до 70, 99 на сто – 1 203 души.(таблица стр. 15). Като живи ветерани – военноинвалиди имаме добавки на 5 човека(таблица стр. 40). В Същото време размера на пенсиите са както следва: над 90 на сто намалена работоспособност в размер на 199,11 лв., от 71 до 90 на сто в размер на 185,84 лв. и от 50 до 70, 99 на сто в размер на 152,65 лв., като наследствените пенсии

брой пенсионери спрямо военноинвалидите е сравнително висок, и/или от страна на други групи хора с увреждания с настояване за въвеждане на допълнителни плащания и преференции, поради твърдения за пропуски или наличие на дискриминация, др. Разширяването на обхвата от подпомагани лица на законово ниво предполага рационални решения и оптимални действия за гарантиране на неговата ефективност и устойчивост, особено като се вземат предвид и идентифицираните рискове.

В случай, че бъдат обхванати нови лица по чл. 70, т. 5 от закона, с оглед предоставяне на по-висока месечна финансова подкрепа, следва да се има предвид, че това допълнително би рефлектирало върху размера на необходимите бюджетни средства за неговото финансиране. През следващите години се очаква ръст в необходимия ресурс, поради актуализиране на размера на линията на бедност, следвайки потенциално очертavaщите

са в размер на 205 лв. (таблица стр. 27). Финансовата подкрепа съгласно по чл. 70 по т. 1-5 от Закона за хората с увреждания се отнася до всички хора с увреждания получаващи ТЕЖК решения и определена им степен на увреждане от 50 на сто до над 90 на сто степен на увреждане и определена чужда помощ. В това разделяне според степенгта на увреждането и предоставянето на различна финансова подкрепа и направено и разделение в т. 4 и 5 на получаващи пенсия от трудови и от нетрудови доходи, като в т. 5 са пропуснати военнотинвалидите с над 90 на сто степен на увреждане с определена чужда помощ. Същите са приравнени за получаване на тази жизнено необходима финансова подкрепа на получаващите такава в т. 3 където е дифинирано „3. над 90 на сто степен на увреждане“, но не „с определена чужда помощ“. В първият случай се получава финансова подкрепа „в размер на 25 на сто от линията на бедността“ изразена в 92,25 лв., а във втория т. 5, където са дифинирани финансовата подкрепа на хората с увреждания от нетрудови доходи и най-важното и съществено „над 90 на сто степен на увреждане с определена чужда помощ“ и е изразена във финансов размер на 210,33 лв., като разликата е в размер от 118,08 лв., което е приблизително клоняща към две трети от пенсията, която получава военнотинвалида, по чл. 86 от КСО,

се негативни икономически тенденции. При нормативното определяне на размера на месечната финансова подкрепа за хората с трайни увреждания е взета под внимание необходимостта от оказване на подкрепа за най-уязвимите и зависими лица, които вследствие на тежки увреждания не са имали и няма да имат възможност да упражняват трудова дейност, респективно да получават доходи от труд и съответните осигурителни права и сигурност. Това са лица в изключителна утежнена житейска ситуация, предвид съществуващите функционални ограничения и бариери. Практиката в европейските държави, прилагащи подобни механизми за подкрепа, показва регламентирането на права на конкретен кръг потенциални бенефициенти, в унисон с присъщото на предназначение на социалната политика при държавно управление за оказване на подкрепа за най-нуждаещите се при ясни правила и норми. Това предполага превенция от

загубата е значителна.

Така предложеното изменение и допълнение в чл. 70, т. 5 ще дифинира позицията на военнoinвалидите, където им е мястото, като хора получаващи пенсия от нетрудови доходи и хора, които освен, че имат над 90 на сто степен на увреждане имат и дифинирана и „определена чужда помощ“, каквато в т. 3 не е определена и е определна само „над 90 на сто степен на увреждане“, са пострадали при или по повод подготовката за отбрана на страната на задължителна наборна военна служба – чл. 59, ал. 1 ат Конституцията на Република България. В т. 4 от чл. 70 на Закона за хората с увреждания са посочени и определени с фанансово подпомагане всички пенсионни варианти за пенсии от трудови доходи – инвалидни пенсии „поради общо заболяване или поради трудова злоупотрека или професионална болест“, тук влизат и военните получили качество „военнoinвалид“ служили като кадрови от 2007 година насам и пенсия изчислена на основата на получаваната заплата. Техните инвалидизирания са на база трудова злоупотрека.

В т. 5 от чл. 70 на Закона за хората с увреждания са изписани финансови помощи на пенсии, несвързани с трудови доходи и е посочена само „социална пенсия за инвалидност“, към този раздел на КСО са още и военнoinвалидните пенсии,

социална зависимост, недопускане на злоупотреби и рискове за системата, финансирана на принципа на солидарност с публични средства.

гражданските, социална пенсия за старост и персоналните пенсии. В статистическия бюлетин на НОИ към 30.06.2020 година на страница 40 са отразени добавките за чужда помощ и са както следва: военноинвалидност – 167 броя; гражданска инвалидност – 18 броя, социална пенсия за старост – 15 броя и персонални пенсии – 3 броя; старост на части земеделски стопани – 300 – 3 броя и с отделен указ – 3П – 1 брой и все с добавка с чужда помощ. Общият брой на непосочените в т. 5 от чл. 70 на Закона за хората с увреждания са 207 души.

ФИНАСОВ РАЗЧЕТ

Линията на бедността за 2021 година ще е в размер на 369 лв.

1. При т. 3 - 167 души военноинвалиди х 369 лв. х 12 м. х 25 на сто – лв. за 2021 година разхода при положение, че военноинвалидите са в т. 5, а не в т. 3 на чл. 70 от Закона за хората с увреждания – 184 869 лв. и ще е толкова разхода ако останат в т. 3.

2. При т. 5 - 167 души военноинвалиди х 369 лв. х 12 м. х 57 на сто – лв. за 2021 година разхода при положение, че военноинвалидите са в т. 5, а не в т. 3 на чл. 70 от Закона за хората с увреждания – 421 150 лв. – при преместването в т. 5 където им е мястото това е разхода или с 236 632 лв. ще бъде наговарен БЮДЖЕТА ЗА 2020 ГОДИНА.

Линията на бедността за 2020 година ще е в размер на 363 лв.

1. При т. 3 - 173 души военноинвалиди х

363 лв. х 12 м. х 25 на сто – лв. за 2020 година разхода при положение, че военнопневматичните са в т. 5, а не в т. 3 на чл. 70 от Закона за хората с увреждания – 188 397 лв. и ще е толкова разхода ако останат в т. 3.

2. При т. 5 - 173 души военнопневматични х 363 лв. х 12 м. х 57 на сто – лв. за 2020 година разхода при положение, че военнопневматичните са в т. 5, а не в т. 3 на чл. 70 от Закона за хората с увреждания – 429 545 лв. – при преместването в т. 5 където им е мястото това е разхода или с 241 178 лв. ще бъде натоварен БЮДЖЕТА ЗА 2020 ГОДИНА.

Линията на бедността за 2019 година ще е в размер на 348 лв. – в края на настоящата година

1. 173 души военнопневматични х 348 лв. х 12 м. х 25 на сто – лв. за 2020 година разхода при положение, че военнопневматичните са в т. 5, а не в т. 3 на чл. 70 от Закона за хората с увреждания -180 612 лв.

2. 173 души военнопневматични х 348 лв. х 12 м. х 57 на сто – лв. за 2020 година разхода при положение, че военнопневматичните са в т. 5, а не в т. 3 на чл. 70 от Закона за хората с увреждания. – 411 795 лв. РАЗХОДА ИЛИ ОПЩЕТАВАНИЕТО Е В РАЗМЕР НА 231 187 ЛВ.ЛВ.

Веска Събева
заместник-председател на
Националния съвет за хората с
увреждания и председател на

Национално представителните
организации във връзка с промяна на
закона за хората с увреждане, подкрепят
предложението на Съюза на

Не се приема
Мотиви по-горе.

Асоциация на родители на деца с епилепсия

ср 7.10.2020 13:58

Национална асоциация
„Българско черно море“

военноинвалидите и военнопострадалите, свързано с промяна в чл.70 т.5 след думите „социална пенсия за инвалидност“ се добавят, и/или военноинвалидна.

Във връзка с обществено обсъждане, проведено от Министерството на труда и социалната политика по проект на Закон за изменение и допълнение на Закона за хората с увреждания, в рамките на обявения срок, от СНЦ Национална асоциация „Българско Черно море“ правим следните предложения, които да бъдат включени от МТСП в окончателния вариант на проектозакона:

1. Да се създаде нов член, който да разреши на моторно превозно средство (МПС) транспортиращо хора с увреждания, да ползва за паркиране и престой паркоместа обозначени за инвалиди. Идентификацията на лице с увреждане ползващ случайния превоз с МПС, да се извършва чрез издадена идентификационна карта на инвалид. Идентификационната карта на лице с увреждане да съдържа: личните данни на инвалида по лична карта, номера и датата на издаденото решение на ТЕЛК, комисията издала решението и групата инвалидност.

МОТИВИ: Много от хората с увреждания нямат лични МПС, не са шофьори, не могат да шофират и поради за това, използват за транспорт свои близки, но не могат да паркират на

Не се приема

На основание чл. 58, т. 3 от Закона за хората с увреждания, Министерството на транспорта, информационните технологии и съобщенията създава условия за достъп на хората с увреждания до транспортни, информационни и комуникационни услуги, като разработва нормативни актове за осигуряване на специални условия за движение, спиране, паркиране и престой на пътни превозни средства, управлявани от хора с увреждания или превозващи

паркоместа предназначени за инвалиди, което ги поставя в неравностойно положение, спрямо инвалидите притежаваци МПС и хората без увреждания.

хора с увреждания. В тази връзка предстои сформирание на работна група в министерството на транспорта, информационните технологии и съобщенията за изготвяне на проект на наредба за условията за движение, спирание, паркиране и престой на пътни превозни средства, управлявани от хора с увреждания или превозващи хора с увреждания, съответно в изпълнение на разпоредбата по чл. 58, т. 3 от Закона за хората с увреждания, където ще бъде обсъден изложения проблем, респективно правната възможност за отправеното предложение.

Не се приема

Цитираната проблематика не е предмет на регламентация на проекта на акт, предвид на обхвата на регулираните обществени отношения.

2. Допълват се Преходните и заключителни разпоредби на Закона за хората с увреждания със следните текстове:

§... Създава се член 112а към Закона за задълженията и договорите със следното съдържание:

"Чл. 112а (1) С изтичането на десетгодишна давност, се погасяват всички вземания срещу физически лица, независимо от прекъсването и спирането на давността, освен в случаите, когато задължението е отсрочено или разсрочено.

(2) С изтичането на петгодишна давност независимо от прекъсването и

спирането на даждията, се погасяват всички вземания срещу физически лица, които са с доказани от ТЕЛК пожизнена 100% трудова неработоспособност и пожизнена необходимост от чужда помощ, както и родители, отглеждащи децата си. които са с доказани от ТЕЛК пожизнени увреждания със 100% неработоспособност и нуждаещи се от пожизнена чужда помощ.

(3) Разпоредбите на ал. 1 и ал. 2 не се прилагат за:

1. задължения на физически лица, упражняващи търговска дейност като еднолични търговци;

2. задължения произтичащи от неправомерно обогатяване и издръжка; неоснователно обогатяване и издръжка; §... влиза в сила в шестмесечен срок от деня на обнародването на закона в "Държавен вестник", а по чл. 112а, ал. 2 и ал. 3 в тридневен срок от деня на обнародването на закона в "Държавен вестник"

МОТИВИ: Предложените допълнения в ПЗР на ЗХУ са мотивирани от следните обстоятелства:

1. Насочване на специално внимание към хора и деца сполетени от нещастieto цял живот да имат необходимост от чужда помощ, поради неизлечими заболявания или последиствие от тях. Това е стъпка към минимално социално равнопоставяне;

2. Сполетени от тежки пожизнени заболявания, по принцип не са виновни за това и е доста жестоко да

се поставят наравно в групата на трудоспособните;

3. Интерес на кредитора е защитен със съществуващата 10% лихва. Този приход за кредитора е необлагаем и достатъчно висок за да се възмездят неговите пропуснати ползи. Много от търговските дейности не могат да достигнат такава печалба след облагане;

4. Тези наши предложения касаят много минимален брой представители от нашето общество, което не би допринесло до оцеляване на кредитори; **УВАЖАЕМИ ЕКСПЕРТИ,**

Предполагаме, че човешкото достойнство и равноправен живот би трябвало да бъдат защитени в ЗИД на Закона за хората с увреждания. Разчитаме за това на Вас, достойно, експертно и сериозно да погледнете на нашите предложения, да ги прецизирате и да ги подкрепите в окончателния вариант на законопроекта.

Национална здравноосигурителна
каса

Във връзка с публикувания за обществено обсъждане на 28.09.2020 г. на интернет- страницата на МТСП Проект на Закон за изменение и допълнение на закона за хората с увреждания (Проекта) Ви предоставям следното становище на Националната здравноосигурителна каса:

1. В чл. 73, ал. 3 от проекта

предлагам след края на изречението на мястото на точката да се постави запетая и се да добави: „като средствата за това се осигуряват от държавния бюджет с трансфер чрез бюджета на МЗ“

Мотиви: Предложението на НЗОК се основа на принципа, че грижата за хората с увреждания е приоритет на държавата, която осигурява средствата за тяхната социална и здравна интеграция. Основание за заплащането на тези помощни средства са решенията на медицинските комисии: ЛКК и ТЕЛК, без оглед на факта, дали пациентът е с непрекъснати здравноосигурителни права. В тази връзка считам, че заплащането на тези помощни средства и медицински изделия следва да бъде за сметка на държавния бюджет, без да се нарушават правата на здравноосигурените лица, които чрез своите здравни осигуровки формират бюджета на НЗОК при въведения солидарния модел на здравно осигурителна система.

В подкрепа на гореизложените мотиви, моля да се запази принципа, възприет в §2, ал. 6 от Закона за бюджета на НЗОК за 2020 г. трансферите за медицински изделия, помощни средства, приспособления и съоръжения за хората с увреждания извън обхвата на задължителното здравно осигуряване да се предоставят от Министерството на здравеопазването, при условия и ред, утвърдени от Министъра на

здравеопазването и управителя на НЗОК, без да се нарушава балансът по бюджета на НЗОК.

2. НЗОК не подкрепя следните предложения, включени в проекта:

- отмяната на чл. 88 и сл. от ЗХУ, регламентирани условията и реда при който се извършват дейностите по предоставяне на помощни средства, както и лицата, които могат да ги извършват. Предложените за отмяна разпоредби имат пряко отношение към изпълнението на разпоредбата на чл. 45, ал. 16 от 330, видно от която сключването на индивидуални договори с лицата, осъществяващи дейности по предоставяне и ремонт на помощни средства, приспособления, съоръжения и медицински изделия за хора с увреждания, регистрирани като търговци и вписани в регистъра на лицата, осъществяващи дейности по предоставяне и ремонт на помощни средства е в пряка зависимост с предложените за отмяна разпоредби.

- отмяната на чл. 101, ал. 1, т. 6 и ал. 2, т. 7, които вменяват регулаторни функции на АХУ и на изпълнителния директор на АХУ.

Мотиви: При действието на разпоредбите на чл. 88 и сл. на закона за хората с увреждания на АХУ и на изпълнителния директор на АХУ се възлагат регулаторни функции по отношение реда на осъществяване на дейността и регистрацията на лицата,

Приема се

Текстовете са прецизирани.

Приема се

Текстовете са прецизирани.

осъществяващи дейности по предоставяне и ремонт на помощни средства, приспособления, съоръжения и медицински изделия за хора с увреждания. С отмяната на цитираните разпоредби не става ясно кой ще бъде държавния регулатор на дейността на тези лица. Предложената редакция на чл. 73, ал. 5 от Проекта, съгласно която: „контролът по предоставянето на помощни средства, приспособления, съоръжения и медицински изделия за хора с увреждания се предоставя на НЗОК“ не е достатъчно основание да се счита, че дейността и задълженията на тези лица е поставена под необходимия законов контрол. НЗОК ще осъществява контрол по реда на Глава 2, Раздел X „Контрол, експертиза и спорове“ от 330 и по реда на договорите за отпускане на помощните средства, регламентирани в наредбата по чл. 45, ал. 9 от 330, но контролът по изпълнението на договорите не може да замести необходимостта и функциите от държавен регулатор, каквато в момента е АХУ. В тази връзка НЗОК не подкрепя отмяната на горепосочените разпоредби, докато няма яснота кой ще изпълнява функциите на регулатор по отношение на лицата, осъществяващи дейности по предоставяне и ремонт на помощни средства, приспособления, съоръжения и медицински изделия за хора с увреждания.

В останалата част НЗОК съгласува без забележки публикувания за обществено

пон 26.10.2020 14:50
Николай Василев
„АРТИКОМ“ ЕООД

обсъждат Проект на Закон за изменение и допълнение на закона за хората с увреждания.

В доклада и мотивите към законопроекта се посочва, че се „отразяват и отбелязват предизвикателствата, свързани с осигуряването на помощни средства, приспособления, съоръжения и медицински изделия (ПСПСМИ) за хората с увреждания и неотложната необходимост този вид дейност да се предоставя от здравните органи, предвид че същата е неприсяща за социалните служби. Успешното провеждане на политиката в областта на правата на хората с увреждания предполага анализ и точна експертиза в търсене на ясни решения и оптимални действия за гарантиране на ефективност и устойчивост на подкрепата при облекчени процедури, особено като се вземат предвид идентифицираните рискове въз основа на споделени позиции, мнения и виждания през погледа на заинтересованите страни”.

В проекта се предвижда следното изменение:

„Чл. 73 (1) Хората с увреждания имат право на помощни средства, приспособления, съоръжения и медицински изделия, съобразно нуждите, удостоверени с медицински документ, издаден от лекарските консултативни комисии, ТЕЛК или

НЕЛК.

(2) Министърът на здравеопазването, съвместно с управителят на Националната здравноосигурителна каса утвърждава ежегодно списъците на:

а) помощните средства, приспособления и съоръжения за хората с увреждания;

б) медицински изделия предназначени за хората с увреждания“.

(3) Финансирането и предоставянето на помощните средства, приспособленията, съоръженията и медицинските изделия за хората с увреждания се осъществява от Националната здравноосигурителна каса по механизъм и стандарти за качество.

(4) Механизмът и стандартите по ал. 3 се изработват и утвърждават съвместно от Министерството на здравеопазването и Националната здравноосигурителна каса.

(5) Контрол по финансирането и предоставянето помощните средства, приспособленията, съоръженията и медицинските изделия за хората с увреждания се осъществява от Националната здравноосигурителна каса.“

Макар и както се посочва дейността по закрила на хората с увреждания е „неприсъща“ за социалните органи, до момента дейността по предоставяне на изделия на хора с увреждания се осъществява именно от социалните служби при контрол от Агенцията за

хората с увреждания. Ето защо и преди осъществяване на структурните промени и промяна на компетентностите по предоставяне на такива издेलия е наложително да бъдат извършени и съответни актуализации на действащите подзаконови нормативни и административни актове. Това ще даде възможност за плавно и ефективно, без сътресения, справедливо провеждане на реформата. До момента цялата налична информация за нуждите на хората с увреждания и затрудненията на лицата, регистрирани като производители и търговци, предоставящи издेलия на хората с увреждания е именно в АХУ и АСП, поради което те следва да предадат на здравните органи пълна и актуална регламентация по належащи проблеми. Такъв проблем се явяват крайно ниските към момента цени, по които се изпълнява Законът за предоставяне на издेलия за хората с увреждания и по-конкретно: Крайно наложително е увеличаване лимитните цени с различен процент нагоре на някои специфични „ортопедични продукти“ от раздел 3 от сега действащата Заповед на Министъра на МТСП № РД-01-508/от 19.06.2018 година /реално непроменени от предишната Заповед от 2008 година/, а именно:

- по т. 3. 7 „Ортопедични обувки от №25 с микропореста гума над 5 см тапа“ с минимум 20 %. Доводите ни за това са, че първо необходимия ръчен труд за

изработка на подобен тип обувки е минимум два и повече пъти повече, отколкото например при обувки от т. 3. 6. Освен това да се има предвид, че необходимия материал за изработката на „тапата“ /ползва се най-често микропореста гума или естествен корк/ е кратен на всеки 10 милиметра, т.е. на всеки един пласт РН се увеличава кратно. Цените на този тип материал растат със всяка изминала година от 2008 насам. Качествен материал, закупен от която и да е фирма от ЕС, струва от порядъка на около 40 – 50 евро на квадрат /използва се материал с дебелина 8 или 10мм/, а Средната Реална РН на единица изделие /чифт/ на всеки един пласт от 10 мм е около 0,35 дм. Т.е. за изработката на една обувка със скъсяване /РН наполовина/ например от 10 см ще се изразходва материал от около 1,7 квм или в себестойност от около 70 евро /120 - 140 лв без ДДС/, като това е разхода само за „тапата“, а допълнително има и разходи за подметката. Като прибавим и разходът за подметката и на другата обувка, можете сами да прецените за какви суми става дума.

П.С. Относно посочената информация сме подали копия от доставни фактури към АХУ в края на януари 2020 година. Към днешна дата в РБългария остана само един производител на такъв тип материал на по-ниска цена, но проблемът тук е, че производството е снижено до минимум и не може да се

различава на него, а и качеството за съжаление съвсем не е на нивото на европейски производители.

- по т. 3. 8 „Ортопедични обувки с корково легло с продължение“ с минимум 20%. Материалът, който се използва тук е естествен корк или специфична микропореста гума/съответно доста по-скъпа/, които както разбирате добре, са доста по-скъпи материали. РН тук, както и в предишния параграф, е крагна на изработваната вътрешна тапа, при която разликата е, че се дълбае със съответните инструменти, а не се налага на пластове. Т.е. при насложени пластове те се издълбават, т.е. технологичния отпадък е доста голям. Необходимият ръчен труд също е в пъти повече, спрямо например т.3.6, защото тук има доста специфичен процес на „дълбаене“ на корка или гумата, който е доста бавен като процес, а и при една грешка материалът не може да се ползва отново.

- по т. 3. 11 „Апарат обувка /вътрешна обувка/“ с минимум 30%. Това е може би най-сложният тип изделия по индивидуална мярка. Това е в случаите на „ампутации на част от ходилото“, за които необходимия ръчен труд за изработката е от минимум порядъка на 5 – 7 работни дни, и то ако не се наложи втора корекция, което се случва обикновено при около 50% от случаите. Тук технологията сама по себе си е доста трудоемка и бавна – взимане на

гипсова отливка, изработка на индивидуален калъп от гипсовата отливка, приготвяне на калъпа за работа, изработка по калъпа на външната част на „апарата“, изработка на вътрешната „тапа“ за ампутиращи обличане на на „тапата“ с омекотяващи материали и т.н. За сравнение в подобни случаи, когато не може да се изработи „апарат обувка“, се изработва „Протеза за дълги чукани кожена със сач стъпало“ по т.1.1. от Заповедта на Министъра на МТСП, за която цената е от 421,00 лв нагоре, като да се има предвид, че се ползва готов тип „стъпало“, т.е. серийно производство. Т.е. разликата е около два пъти и половина в повече.

-трябва също така да се променят и цените на ремонтите по от Раздел 4 по т.4.1, т.4.2, т.4.117 и т.4.125, с минимум 20%, в който също определените цени са вече крайно недостатъчно. Например по т.4.2. „Смяна на ходила“, където цената е 17,00 лв с ДДС или това е 14,00 лв без ДДС, разходите само за чифт ходила е минимум от около 6,50 – 7,00 лв за чифт без ДДС /от Бг доставчик/. Т.е. остатъка от цената е крайно недостатъчна за покриване разходите за труд и режимни. При т.4.117 /корекция на ортопедични обувки/ - 32,00 лв за брой, и т.4.125 /ремонт на апарат обувка/ - 71,00 лв за брой, определената цена към днешна дата въобще не покрива разходите за необходимия труд, тъй като на практика този ремонт

си е една нова изработка. Следва да се вземе предвид, че постоянното увеличаване цените на присъщо необходимите разходи на електроенергия, разходи за наеми на помещения /влиятелни се от МРЗ/, куриерски услуги и друг тип режийни, ежегодното увеличаване цените на материали за периода 2008 – 2020 /почти тройно/, води до ежегодно намаляване на икономическата рентабилност на дейността ни с около 1 – 1,2 % годишно, като в случая визираме дейността на коректните фирми-производители по индивидуална марка. С тези темпове съвсем скоро няма да можем да изгълняваме тази дейност. Нашата фирма ежегодно публикува ГФО в Търговския регистър, и тези данни могат да бъдат проверени в период от 5 и повече години назад.

С посочените темпове на увеличаване на разходите за труд и материали няма да можем да подобряваме постоянно качеството на вложените материали и услуги, нито да отговаряме адекватно на увеличаването на МРЗ, както и реално да поддържаме добри доходи на нашите служители, като тук говорим за персонал с необходимото образование и ценз, а не просто наети служители и назначени като „обущари“. Ще бъдем лишени от възможност за закупуване на нова техника и технологии и иновации и т.н.

С оглед изложеното очакваме от настоящия ресорен министър и ресорно

Предложението не са предмет на регламентация на

министерство да извърши необходимото съгласно Закона, за актуализиране на Заповед на Министъра на МТСП № РД-01-508/от 19.06.2018 година, като издаде нова, и по този начин извършването на реформата ще бъде обезпечено. Моля това правомощие и задължение да бъде предвидено като параграф от преходните и заключителни разпоредби на Закона за изменение закона за хората с увреждания. Оставаме с готовност, че ще разгледаме обстойно нашето изложение дотук, което посочихме и в предишното си писмо от 28.03.2018 при обществените обсъждания относно Нов ППЗХУ /не толкова обстойно/, и ще има развитие на нашите предложения. Готови сме също така да участваме и в работни групи по тези въпроси, ако сметете за необходимо да чуете лично и на място мнението ни. Държим също така да отбележим, че предлаганите от нас увеличения в % реално ще са с 2 – 3 % по-малко на база „данъчна основа“, т.е. при увеличение от 20 %, реалното увеличение него ще е от около 17–18 %.

проекта на акт, предвид на обхвата на регулираните обществени отношения. Съгласно разпоредбите на Закона за бюджета на Националната здравноосигурителна каса за 2020 г. до приключването на процедурата по реда на наредбата по чл. 30а от Закона за медицинските изделия за определяне на стойността, до която НЗОК заплаща помощните средства, приспособленията, съоръженията и медицинските изделия за хората с увреждания, но не по-късно от 31 декември 2020 г., НЗОК заплаща тяхната стойност при досегашните условия и ред до размерите, определени към 31 декември 2019 г. Налице е съобразяване с нормативни промени в актове от компетентността на министъра на здравеопазването, чийто регулации да определят процедурите по предоставянето и заплащането на ПСПМИ за хората с увреждания предвид поетапното преминаване на

October 26, 2020 4:21 PM
Стоянка Чакарова

дейностите към здравната
система.

Здравейте!

Ще бъда кратка, но моля да ме разберете. Работещо е цялото ми семейство и има буква "Т" в абривиатурата МТСЦ, т.е. ТРУДА, значи министерството отговаря и за малкото честни работещи хора в България. Ще обясни ли някой на вечно недоволните майки на деца с увреждания и на асистентите на ХУ, че всеки работещ човек има удръжки. Виждам, че в социалните мрежи коментират явно неработещи хора. Които дори не знаят, че пекарят от фурната, дърводелецът в цеха..., работят за много по-малка заплата от тази, която ще давате през 2021 на вечно искащите майки. Отделно давате 206 лв. финансова подкрепа на тези над 18г., 495 лв за отопление, пакети от БЧК. Накрая излиза, че работещият общ работник например, се труди неуморно за по-малко пари, отколкото дава държавата на неработещите. Въпросът ми е: Кой се интегрира по-добре чрез интеграционните добавки, на които Бисер Петков смени дори името: този с 25 лв., или този с 206 лв. добавка? Кога ще обясни някой на тези майки, че е време да тръгнат на работа, а не да разпределят чуждите пари. За които друг се труди от зори до мрак. 40 години.

Изразено становище

28 октомври 2020 г. 15:18:38 ч.
Петър Велчев - председател на
„Съюз на военноинвалидите и
военнопострадалите“

Предложение на Съюз на
военноинвалидите и
военнопострадалите за допълнение в
чл.70, т.5 от ЗХУ. Предлагаме в чл.70,
т.5 от ЗХУ след думите "социална
пенсия за инвалидност" да се добави "и
военноинвалидна". С решение №
614/09.10.2020 г. на Комисията по
дискриминация с което същата
определя невключването и
неизписването в т.5 от чл.70 на ЗХУ
"което представлява непряка
дискриминация по смисъла на чл.4, ал.3
от ЗДДискриминация". Дадени са
предписания към: Народното събрание
за председателя и МТСП за министъра
- " да предприеме законодателна
инициатива за промяна на чл.70, т. 3-5 с
цел да не се допуска неравно третиране
на военноинвалидите с увреждане".
Въпросното предложение касае 167
военноинвалиди/ стр.40 от
Статистическия бюлетин за пенсията на
НОИ към 30.06.2020 г./ получаващи
пенсии от нетрудови доходи по КСО.
Допълнителната финансовата тежест за
държавния бюджет е разликата между
т.3 /финансовата подкрепа която в
момента получават/ и т.5 /където трябва
да бъдат изписани/ и е в размер на 236
632 лв. и е годишен разход. Имаме и
писменна подкрепа от Омбудсмана на
РБ.

Не се приема

Мотиви по-горе.

Предложеният проектозакон за изменение и допълнение на Закона за хората с увреждания negliжира, орязва и отнема гарантирани права на най-уязвимата общност от хора. Подобряват се единствено и само условията за работа на администрацията. Отново се създават условия хората с увреждания да не получават пълна, ясна и лесно достъпна информация за правата си на подкрепа. Немислимо е да се изваждат видове подкрепа от индивидуалната оценка на потребностите за дадено лице с увреждания. Това разколебава задължителността на индивидуалната оценка и прави информацията в нея недостъпна за оценяваното лице и за неговите законни представители. Ето защо сдружение БРЦК подкрепя изразеното становище от СИСТЕМАТА НИ УБИВА относно Законопроекта, че трябва: • Самооценката и индивидуалната оценка да останат непроменени в Закона за хората с увреждания; • Да се потърси политическа отговорност за пропуснатите срокове в осъществяването на предвидените по закон промени по отношение на Държавната агенция за хората с увреждания и реда на отпускане на помощните средства;	Приема се	Текстовете са прецизирани.
Няма конкретно предложение	Предложената нормативна промяна ще осигури по-дълъг времеви хоризонт за подготовка на институционализирането на Държавната агенция за хората с увреждания (ДАХУ) към Министерския съвет. В тази връзка до края на 2021 г. ще бъдат предприети всички необходими действия за извършване на обстоен	

• Да се спре тенденцията за връщане на оценката от ТЕЛК като единствен критерий за оказване на подкрепа и за трайно игнориране на тежестта от индивидуалната оценка на потребностите. С Т А Н О В И Щ Е относно Проектозакон за изменение и допълнение на Закона за хората с увреждания от сдружение Български родителски централен комитет – БРЦК: Предложеният проектозакон за изменение и допълнение на Закона за хората с увреждания negliжира, орязва и отнема гарантирани права на най-уязвимата общност от хора, като демонстрира изкуствена загриженост и намаляване на административната тежест. Подобряват се единствено и само условията за работа на администрацията. Отново се създават условия хората с увреждания да не получават пълна, ясна и лесно достъпна информация за правата си на подкрепа. Немислимо е да се изваждат видове подкрепа от индивидуалната оценка на потребностите за дадено лице с увреждания. Това разколебава задължителността на индивидуалната	Приема се по принцип анализ с цел въвеждане на прецизни и ясни регулации, свързани с устройството, дейността и правомощията на новата структура. Текстовете са прецизирани. Постъпило е с идентично съдържание.
--	---

оценка и прави информацията в нея недостъпна за оценяваното лице и за неговите законни представители.

Според сега действащия закон предоставянето на помощни средства и ремонтът на същите преминават към здравната система, считано от 01.01.2020г. Законопроектът има за основна задача да преодолее станалата вече правило на действие безотговорност при спазването на законови срокове. На хората ще им се налага да подават отделни заявления за финансова подкрепа, санаториално лечение, рехабилитационни услуги и наем на жилище. Запознаването им с правата да получат такъв вид подкрепа изцяло се поставя в зависимост от субективната преценка на служителя в Социално подпомагане. Същевременно горчивият опит показва, че нужната информация се спестява. С предложенията си министър Сачева връща проблемите в изходно положение, като на практика отхвърля всички извоювани промени в полза на хората с увреждания.

Ето защо подкрепяме изразеното становище от СИСТЕМАТА НИ УБИВА относно Законопроекта, че трябва:

☐ Самооценката и индивидуалната оценка да останат непроменени в Закона за хората с увреждания;

☐ Да се потърси политическа отговорност за пропуснатите срокове в осъществяването на предвидените по

закон промени по отношение на Държавната агенция за хората с увреждания и реда на отпускане на помощните средства; ☐ Да се спре тенденцията за връщане на оценката от ТЕЛК като единствен критерий за оказване на подкрепа и за трайно игнориране на тежестта от индивидуалната оценка на потребностите. Намираме за крайно неморално да се осигуряват финансови средства за институции и неправителствени организации за сметка на прякото достигане на парите до човека с увреждания!	ср 28.10.2020 16:13 Национална гражданска инициатива „Системата ни убива”	Няма конкретни предложения	По повод на създаването на ДАХУ коментар по-горе. Предложенията за извършване на конкретна финансова подкрепа за хората с увреждания от обхвата на индивидуалната оценка по чл. 20 на Закона за хората с увреждания са отегглени. Предложенията промени в Закона за хората с увреждания предлагат дейностите по предоставяне и заплащане на помощните средства, приспособленията, съоръженията и медицинските изделия за хората с увреждания да преминат изцяло към Националната
закон промени по отношение на Държавната агенция за хората с увреждания и реда на отпускане на помощните средства; ☐ Да се спре тенденцията за връщане на оценката от ТЕЛК като единствен критерий за оказване на подкрепа и за трайно игнориране на тежестта от индивидуалната оценка на потребностите. Намираме за крайно неморално да се осигуряват финансови средства за институции и неправителствени организации за сметка на прякото достигане на парите до човека с увреждания!		Ето затова искаме оставката на социалния министър Деница Сачева и на цялото правителство. Заради гаврата с хората с увреждания, която винаги удря по техните права. Предложеният проектозакон за изменение и допълнение на Закона за хората с увреждания е поредното доказателство как държавата в едно с всички "заинтересовани страни" се опитва в неспирен порядък да negliжира, оръзва и отнема гарантирани права на най-уязвимата общност от хора, като демонстрира изкуствена загриженост с намаляване на административната тежест. Това се представя като нещо, което уж е в полза на хората, а всъщност ще засяга в положителен смисъл единствено и само администрацията. В направеното	

предложение съществува изваждане на извоювани вече права от индивидуалната оценка, където на практика всеки човек с увреждания може да види и да се запознае с всичко, което му се полага като подкрепа. За нас, като "косвено заинтересована" страна, става ясно, че не всеки ще може да се възползва от полагащото му се и че не всеки ще достигне до истината какви права има. От къде знаем ли? От опит! Защото в минали години, когато не знаехме законите и правата си, често не сме се възползвали от тях с години, докато не друг, а някоя майка не ни е казала, че имаме право на нещо си. Липсата и укриването на информация винаги е било скритото оръжие на държавната администрация, когато целенасочено е искала да спести едни средства от правоимащите в изключително тежко положение. Това безхаберие убива и това безхаберие винаги ни е вбесявало. Затова според нас е немислимо да се изваждат видове подкрепа от индивидуалната оценка, изключвайки предоставянето на помощни средства и ремонта на същите, които ясно е разписано в сега действащия закон как преминават към здравната система от 01.01.2020г. Твърдим, че по този начин индивидуалната оценка вече става недостъпна и задължителният ѝ характер отпада. На Хората ще им се налага да подават отделни заявления за финансова подкрепа, санаториално

здравноосигурителна каса до края на 2021 г., което ще се осъществява по утвърдени механизъм и стандарти за качество.

лечение, рехабилитационни услуги и наем на жилище, в случай, че изобщо са наясно, че имат право на такива. Още повече, нашият опит показва, че хората работещи в дирекциите на Социално подпомагане не са онези отзивчиви и любезни хора, които съблюдават за спазване на правата на хората нуждаещи се от подкрепа и съответно по-често от честото, спестяват нужната информация. От назначаването на Сачева за социален министър сме свидетели на забавяне, тупане на топката и най-лошото - връщане на проблемите в изходно положение, предвид тежко извоюваните промени, без да бъдат наричани реформа. Реформа може да има тогава, когато ТЕЛК бъде премахнат и заменен със справедлив модел на оценка на дефицитите на всеки отделен човек с увреждания. За нас е учудващо как така Сачева не съумя да прехвърли помощните средства към министерство на здравеопазването в срок. Или създаването на новата Държавна агенция за хората с увреждания, която в настоящото предложение за изменение не става ясно кога точно ще се случи, като са пропуснати разписаните срокове по закон. И всъщност колко време отне на подопечното ѝ министерство да изготви това предложение, което украсено с лакардии като "намаляване на административната тежест", "осигуряване на плавен преход", "оптимизиране на процедури", "по-

дълги времеви хоризонти", "прецизиране" на нещо си, просто удължава неспирната агония на хората, които живеят в неравностойно положение? Много от тези хора са притиснати буквално от малкото време, с което разполагат и възност не могат да чакат новите и неопределени "времеви хоризонти" на Сачева. Затова нашето становище се свежда до това да не се пипат самооценката и индивидуалната оценка, а пропуснатите срокове за възложения по закон промени по отношение на Държавната агенция за хората с увреждания и реда на отпускане на помощните средства са единствено и само пропуск на министерството, за което трябва да се понесе и политическата отговорност, а не отгук нататък да се търсят средства от Световната банка или от друго място за създаване на новата агенция, може би за да се усвоят едни пари отново и отново. И оправданието, че няма пари се опровергава така - за холдинги и самолети на чертеж има, а за важните и съществени неща вечно сме в недостиг.

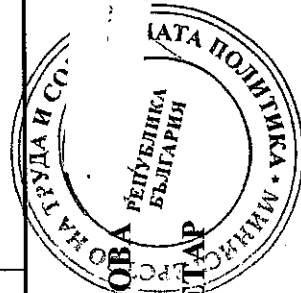
Предложенията "реформаторски" промени са нищо повече от замаскиране на несвършената работа, да не говорим, че тенденциите са да се бетонира несправедливото действие от оценката на ТЕЛК, игнорирайки единствената засега справедливост, въведена с индивидуалната оценка на потребностите. Не виждаме и работа от страна на Министерството на труда и

October 27, 2020 4:13
д-р Емил Кючуков

социалната политика в посока преодоляване на недопустимо харчене на средства, които изтичат там, където хора неправомерно са придобили експертно решение от ТЕЛК. Така например, двама ух слепи братя от Дъбник ще получат всичко на база фалшив ТЕЛК, знаейки много добре какви са им правата.

Изразено становище

Сдружение "Здраве за всички" е неправителствена организация, която от 25 години реализира национални проекти и инициативи в подкрепа на хората с увреждания от цялата страна. Във връзка с предстоящото прехвърляне към НЗОК на финансирането и обслужването на медицинските изделия, помощни средства и приспособления за хората с увреждания и изготвянето на механизъм на работа, и стандарти за качество Ви молим експерт на нашата неправителствена организация да бъде включен в работната група на МТСП, МЗ и здравната каса, работеща по тази нормативна уредба. Искрено се надяваме, че ще подкрепите участието на експерти от неправителствения сектор в работата на Вашето ведомство.

МИЛЕНА ПЕТРОВА
ГЛАВЕН СЕКРЕТАР

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
МИНИСТЕРСКИ СЪВЕТ

Препис

РЕШЕНИЕ № 824

от 9 ноември 2020 година

ЗА ОДОБРЯВАНЕ НА ЗАКОНОПРОЕКТ

На основание чл. 87, ал. 1 от Конституцията на Република България

МИНИСТЕРСКИЯТ СЪВЕТ

РЕШИ:

1. Одобрява проекта на Закон за изменение и допълнение на Закона за хората с увреждания (обн., ДВ, бр. 105 от 2018 г.; изм. и доп., бр. 24 и 101 от 2019 г. и бр. 28 и 67 от 2020 г.).

2. Предлага на Народното събрание да разгледа и приеме законопроекта по т. 1.

3. Министърът на труда и социалната политика да представи законопроекта по т. 1 в Народното събрание.

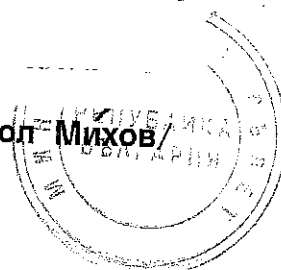
МИНИСТЪР-ПРЕДСЕДАТЕЛ: /п/ Бойко Борисов

ГЛАВЕН СЕКРЕТАР НА
МИНИСТЕРСКИЯ СЪВЕТ: /п/ Веселин Даков

Вярно,

ДИРЕКТОР НА ДИРЕКЦИЯ
“ПРАВИТЕЛСТВЕНА КАНЦЕЛАРИЯ”:

Апостол Михов

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
МИНИСТЕРСКИ СЪВЕТ

№..02.01-..120.....

9 ..ноември. ... 2020 г.

ДО

НАРОДНО СЪБРАНИЕ	
Вх. №	002 - 01 - 67
Датс	10 / 11 2020 г.

**ПРЕДСЕДАТЕЛЯ НА НАРОДНОТО
СЪБРАНИЕ**

г-жа ЦВЕТА КАРАЯНЧЕВА

УВАЖАЕМА ГОСПОЖО КАРАЯНЧЕВА,

На основание чл. 87, ал. 1 от Конституцията на Република България изпращам Ви одобрения с Решение №824..... на Министерския съвет от 2020 г. проект на Закон за изменение и допълнение на Закона за хората с увреждания.

Приложения:

1. Мотиви към проекта на Закон за изменение и допълнение на Закона за хората с увреждания.
2. Частична предварителна оценка на въздействието.
3. Справка от Министерството на правосъдието за съответствие с Конвенцията за защита на правата на човека и основните свободи и с практиката на Европейския съд по правата на човека.
4. Справка за постъпилите предложения от обществените консултации.

МИНИСТЪР-ПРЕДСЕДАТЕЛ:

(Бойко Борисов)

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ ЧЕТИРИДЕСЕТ И ЧЕТВЪРТО НАРОДНО СЪБРАНИЕ

РАЗПОРЕЖДАНЕ

НА ПРЕДСЕДАТЕЛЯ НА НАРОДНОТО СЪБРАНИЕ

№ 050-01-267/10.11. 2020 г.

На основание чл. 8, ал. 1, т. 1 и чл. 77, ал. 1 и 2 от Правилника за организацията и дейността на Народното събрание

РАЗПОРЕЖДАМ:

Разпределям Законопроект за изменение и допълнение на Закона за хората с увреждания, № 002-01-67, внесен от Министерски съвет на 10.11.2020 г., на следните постоянни комисии:

Водеща комисия:

- Комисия по труда, социалната и демографската политика

Комисии:

- Комисия по здравеопазването

ЗА ПРЕДСЕДАТЕЛЯ НА
НАРОДНОТО СЪБРАНИЕ

ЕМИЛ ХРИСТОВ

